

РЕЗОНАНС

ГАЗЕТА СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

СІЧЕНЬ

П 1 8 15 22 29
В 2 9 16 23 30
С 3 10 17 24 31
Ч 4 11 18 25
П 5 12 19 26
С 6 13 20 27
Н 7 14 21 28

ЛЮТИЙ

П 5 12 19 26
В 6 13 20 27
С 7 14 21 28
Ч 1 8 15 22 29
П 2 9 16 23
С 3 10 17 24
Н 4 11 18 25

БЕРЕЗЕНЬ

П 4 11 18 25
В 5 12 19 26
С 6 13 20 27
Ч 7 14 21 28
П 1 8 15 22 29
С 2 9 16 23 30
Н 3 10 17 24 31

КВІТЕНЬ

П 1 8 15 22 29
В 2 9 16 23 30
С 3 10 17 24
Ч 4 11 18 25
П 5 12 19 26
С 6 13 20 27
Н 7 14 21 28

ТРАВЕНЬ

П 6 13 20 27
В 7 14 21 28
С 1 8 15 22 29
Ч 2 9 14 23 30
П 3 10 15 24 31
С 4 11 16 25
Н 5 12 17 26

ЧЕРВЕНЬ

П 3 10 17 24
В 4 11 18 25
С 5 12 19 26
Ч 6 13 20 27
П 7 14 21 28
С 1 8 15 22 29
Н 2 9 16 23 30

ВЕРЕСЕНЬ

П 2 9 16 23 30
В 3 10 17 24
С 4 11 18 25
Ч 5 12 19 26
П 6 13 20 27
С 7 14 21 28
Н 1 8 15 22 29

ЖОВТЕНЬ

П 7 14 21 28
В 1 8 15 22 29
С 2 9 16 23 30
Ч 3 10 17 24 31
П 4 11 18 25
С 5 12 19 26
Н 6 13 20 27

ЛИПЕНЬ

П 1 8 15 22 29
В 2 9 16 23 30
С 3 10 17 24 31
Ч 4 11 18 25
П 5 12 19 26
С 6 13 20 27
Н 7 14 21 28

ЛИСТОПАД

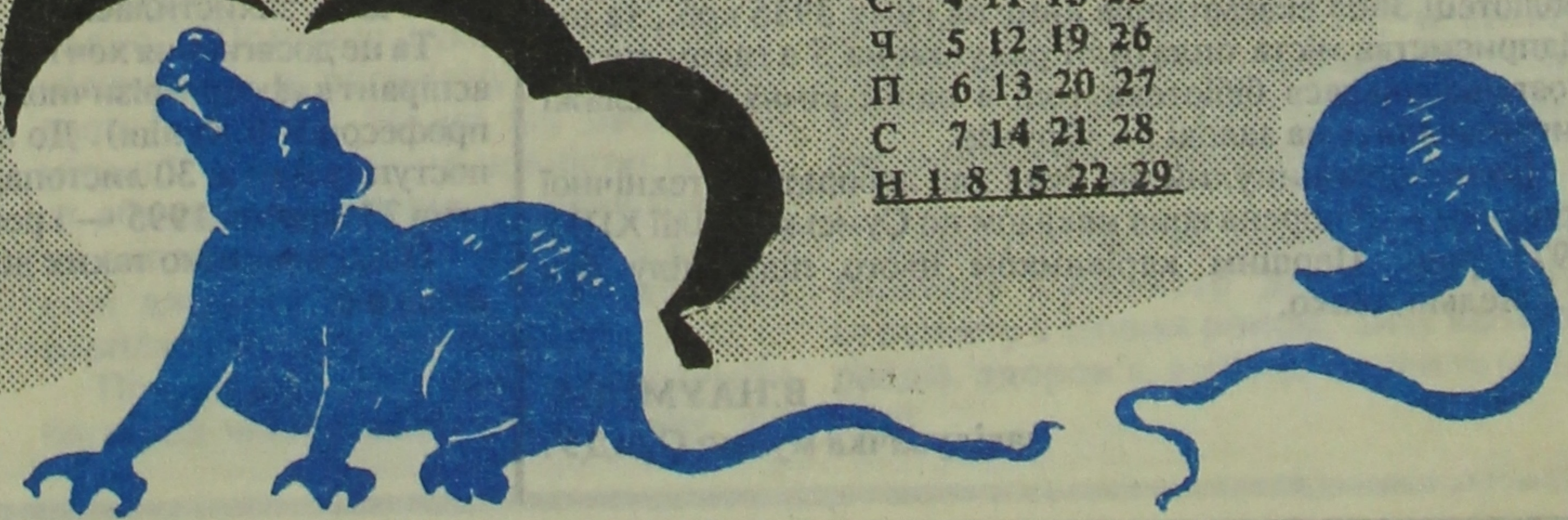
П 4 11 18 25
В 5 12 19 26
С 6 13 20 27
Ч 7 14 21 28
П 1 8 15 22 29
С 2 9 16 23 30
Н 3 10 17 24

СЕРПЕНЬ

П 5 12 19 26
В 6 13 20 27
С 7 14 21 28
Ч 1 8 15 22 29
П 2 9 16 23 30
С 3 10 17 24 31
Н 4 11 18 25

ГРУДЕНЬ

П 2 9 16 23 30
В 3 10 17 24 31
С 4 11 18 25
Ч 5 12 19 26
П 6 13 20 27
С 7 14 21 28
Н 1 8 15 22 29

НОВОРІЧНЕ ВІТАННЯ

Шановні колеги!

Дорогі друзі!

Користуючись нагодою, хочу щиро привітати Вас з Новим, 1996 роком, та побажати, щоб він став для кожного з вас принаймні не гіршим, ніж попередній. Бажаю Вам у Новому році міцного здоров'я, щастя, радості та успіхів у всіх справах. Бажаю не піддаватися відчаю, активно братися за покращення нашого життя, і нехай Вам надає сил глибоке переконання в першочерговій важливості нашої освітянської справи.

1995 рік, що вже стає набутком історії, був, безумовно, для нас найважчим роком. Затримки з виплатою заробітної плати та стипендії, постійна заборгованість за комунальні послуги, наростаюче руйнування матеріальної бази, постійний пошук коштів на оплату найнеобхіднішого для нормальної діяльності університету — ось такий сумний перелік, знайомий нам і в поза минулі роки, набув у 1995 році ще жакливіших розмірів.

Проте, долаючи всі ці перешкоди, ми не тільки витримали всі ці негаразди, не тільки не опустили руки, але й забезпечили подальше зміцнення та розвиток нашого вищого навчального закладу. І це, безумовно, найголовніший підсумок року, що минає.

Мені приємно нагадати, що саме в 1995-му році ми реорганізували всі наші технічні факультети, і в університеті з'явилися нові назви: інженерний факультет, механіко-математичний, фізико-технічний. Ясна річ, змінилися не лише назви, а й навчальні плани, закладені концептуальні зміни в підготовці інженерів з університетською базою.

Саме в цьому році була закінчена розробка нових навчальних планів і всі без винятку факультети почали по них навчати студентів з 1 вересня. Вперше введено в навчальний процес вибір студентами учбових дисциплін за бажанням. Відкрили ми ще одну нову спеціальність "Перекладач", дві нові кафедри: "Математичної фізики" та "Германської філології", реорганізували кафедру "Безпеки життєдіяльності" в нову кафедру "Прикладної екології". Відкрито філію кафедри "Фізична електроніка" на ВО "Свема". Постановою Кабінету Міністрів від 25.08.95 р. Сумське артилерійське училище було перетворено у Військовий інститут артилерії при на-

шому університеті. До складу нашого навчального комплексу, як структурний підрозділ університету, увійшла ще одна класична гімназія на базі Сумської середньої школи №8. До речі, відчували ми й подальше зростання авторитету і привабливості нашого вузу серед молоді — помітно зросла кількість бажаючих вступити до нас на перший курс. Одержав розвиток й розширив набір і наш факультет підвищення кваліфікації та перепідготовки фахівців. Саме в 1995 році ми поновили дві та відкрили ще дві нові спеціалізовані ради по захисту дисертацій, розширили прийом до аспірантури. За рік в університеті було захищено 16 кандидатських та 1 докторську дисертації. Радують також і те, що ще сім докторських дисертацій підготовлено до захисту. На 20 осіб виросла чисельність викладацького складу, до 62,5% зросла кількість викладачів з науковими ступенями та званнями, в їх числі 44 доктори та 238 кандидатів наук.

В 1995 році в університеті пройшли 4 міжнародні науково-технічні конференції, виконувались наукові дослідження по 76 темах загальною вартістю понад 43 млрд. крб. Молоді вчені університету одержали 5 стипендій Кабінету Міністрів, 4 наших учених висунуто на здобуття премії Національної Академії наук.

Подальшого розвитку одержала наша система "АСУ-Університет", почали ми отримувати науково-технічну інформацію за новими інформаційними технологіями, вперше вийшли на Всесвітню базу даних через супутниковий комп'ютерний зв'язок. В наших лабораторіях з'явилося новітнє фізичне обладнання, за що заплачено понад 18 млрд. крб.

Можна також нагадати, що саме в 1995 році біля 40 наших викладачів одержали довгоочікувані ордери на квартири, що ми вперше цього року запровадили розроблену в нас систему рейтингової оцінки роботи факультетів і кафедр, створили при СумДУ студію "Евріка" по виробництву учбових та рекламних відеофільмів — згадайте перший її відеофільм про наш університет! Згадаймо також те, що 1995 був роком 50-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні, яке ми відзначили цілою низкою хвилюючих святкових заходів, саме цього року ми відзначили 30-річчя кафедри вищої математики, 10-річчя підготовчого відділення, забезпе-

чили проведення всіх наших традиційних культурно-виховних та оздоровчих заходів, у тому числі функціонування наметового містечка у Гурзуфі, туристичні походи до Криму, студентські будівельні загони в області, в Криму та в Тюмені.

Як бачимо, навіть такий побіжний огляд свідчить про те, що 1995 рік дійсно був роком подальшого нашого розвитку, незважаючи на всі фінансові негаразди.

Спасибі велике і низький уклін всім тим нашим викладачам і співробітникам, які це забезпечили. Врешті-решт все це — на користь нашої держави, нашої молоді.

Новий, 1996 рік, буде для нас також не легшим. Фінансова скрута, очевидно, буде ще гострішою, про що свідчить проект бюджету на новий рік. Тому ми будемо ще наполегливіше шукати шляхи вирішення цих проблем. Зокрема, якраз зараз вивчаються разом з обл-адміністрацією принципово нові шляхи фінансування вузів. Одночасно ми ведемо переговори про забезпечення подальшого розвитку нашого університету, представили до розгляду ряд серйозних та принципових пропозицій. Якщо вони будуть прийняті, то 1996 рік буде для нас хоч і важким, але цікавим і змістовним.

Одночасно ми повинні будемо в новому році забезпечити подальший розвиток наших традиційних напрямків роботи — зміцнення професорсько-викладацького складу, вдосконалення змісту та організації навчального процесу, методичної та наукової роботи. Важкі завдання чекають нас і по забезпеченню ремонту та підтримки матеріально-технічної бази. Всі питання знайдуть своє відображення в конкретних планах роботи кафедр, факультетів, підрозділів, які в січні ми розглянемо та затвердимо.

Як бачите, спокійного життя в новому році нам чекати не слід, швидше навпаки — воно буде ще напруженішим, динамічним і відповідальним. Проте, я впевнений, що ми подолаємо всі труднощі й перешкоди і гідно пронесемо через увесь рік високе звання та призначення нашого університету.

І хай нам щастить на цьому шляху!

З найщирішими побажаннями ректор університету професор
І.О.КОВАЛЬОВ

Іменинний рік

Рік, що минає, був цікавим у плані формування нашого навчального закладу. Цікавим у плані історичному. Про круглі дати від часу створення деяких підрозділів газета повідомляла раніше. А сьогодні хочемо згадати бібліотеку. Створена вона в 1960 році, тож минає їй 35 літ. Організатором її була випускниця Харківського державного інституту культури І.І.Роздоровська. Основою книжкового фонду стали 380 екземплярів навчально-методичної літератури, переданої Українським заочним політехнічним інститутом своєму новому дітищу — загально-технічному факультету в Сумах. У 1962 році УЗПІ передав бібліотеці 3665 екземплярів книг на суму 3936 крб., та ще підприємства міста оплатили рахунки на 5 з гаком тисяч. Розташовувалася бібліотека тоді в одній кімнаті, стелажи виготовлялись на заводі ім. Фрунзе.

Іменинним минулий рік був і для лабораторії технічної естетики — створена вона наказом по Сумській філії ХПІ в 1975 році. Першим керівником цього підрозділу був В.І.Мельниченко.

В.НАУМОВА,
завідувачка музею СумДУ.

Достроковість

Приємно вразили нею Світлана Олександрівна Романюк та Олег Борисович Крутько...

С.В.Романюк навчалася на стаціонарі в аспірантурі по спеціальності економіка навколишнього середовища під орудою професора Л.Г.Мельника. Нещодавно вона захистила кандидатську роботу за темою "Еколого-економічне обґрунтування раціонального використання топливно-енергетичних ресурсів на прикладі нафтових родовищ Сумської області". На перший погляд, нічого дивного немає — чимало людей захищається. Так, чимало, та тільки не всі так, як Світлана Олександрівна: 30 листопада 1994 року вона поступила в аспірантуру, а 5 грудня 1995 року, тобто через рік і п'ять днів, захистилася.

Та це досягнення хоч і дуже вагоме, але не рекордне. А рекорд установив аспірант кафедри фізичної електроніки Олег Борисович Крутько (керівник професор В.В.Куліш). До аспірантури, після закінчення нашого вузу, він поступив того ж 30 листопада 1994 року, а кандидатську дисертацію захистив 23 жовтня 1995 — і року не минуло!

Поздоровляємо таких достроковиків і надіємося, що їх буде все більше й більше.

О.ЗАЛОГА,
завідувачка аспірантури

За задумкою і за змістом той мітинг, який нещодавно відбувся на головному майданчику перед університетом, був мітингом протесту проти дій уряду щодо освіти. Організатором мітингу виступив Сумський обком профспілки працівників освіти та науки. В ньому взяли участь викладачі, студенти, співробітники нашого університету, Сумського та Глухівського педагогічних інститутів, Сумського машинобудівного коледжу, вчителі, працівники дошкільних виховних закладів, мешканці міста.

Що ж змусило одну з найтерпеливіших, одну з найосвіченіших і найбільш законослухняну частину суспільства вийти на вулиці з плакатами в руках і заявити свій протест урядовим структурам державної влади? Таких причин кілька.

Першою і найвідчутнішою з них є не виплата стипендій і зарплат протягом останніх 3-х місяців. Аби цей мітинг не організував обком профспілки, він би все одно відбувся стихійно. Нагадаю, що два тижні тому 16 кафедр університету на своїх зборах обрали представників для організації рішучих акцій протесту. Мене й ректора запросили на ці збори. Вони були нетривалими, а рішення — конкретним і рішучим:

1. Оголосити передстрайковий стан;
2. Підтримати акцію протесту 12 грудня 1995 року;
3. У випадку невиконання вимог, розпочати безстроковий страйк.

Напередодні виборів до Верховної Ради України майже триста студентів університету зібрали підписи про те, що вони на знак протесту щодо невиконання стипендії відмовляються від голосування.

У Сумському педагогічному інституті студенти розклеїли листівки з закликами до страйку і виставили пікети на входах у навчальні корпуси.

Ряд кафедр університету заявив про призупинення роботи.

Друга причина — неприкрите й байдуже ігнорування наших вимог органами влади.

20 листопада 1995 року завершив роботу III з'їзд профспілок працівників освіти та науки України. Делегати цього форуму звернулися до Президента Л.Д.Кучми з вимогами негайно розрахуватися з боргами по зарплаті та стипендії. Президент дав розпорядження провести виплату боргів до 30 листопада 1995 року. Розпорядження, ви самі це прекрасно відчуваєте, — не виконали.

7 грудня у Верховній Раді намічались парламентські слухання за участю міністрів освіти, охорони здоров'я, культури та інших. Однак такі галузі, як освіта, здоров'я та культура, для депутатів виявилися дріб'язковими, й вони не зібралися — у залі було тільки 80 чоловік.

Прагнучи надати нам допомогу, обласна адміністрація направила телеграму до Кабінету Міністрів з проханням дозволити виплату з місцевого бюджету з подальшим зменшенням відрахувань області в держбюджет. Відповідь — мовчанка.

Є ще й третя причина. Вона полягає в тому, що тенденція до відтоку з системи освіти викладачів і вчителів загрожувала не виправними наслідками. Система може бути розвалена, а це — деградація суспільства.

Саме тому так схвильовано й щиро звучали на мітингу виступи ректора СумДУ професора І.О.Ковальова, професора Глухівського педінституту Л.М.Горшкової, студентів педінституту та університету, голови міськкому профспілки вчителів А.П.Знаковської, інших. В мітингу взяв участь представник міськвиконкому.

У прийнятій резолюції учасники мітингу вимагають:

1. Негайно розрахуватися з боргами по зарплаті та стипендії;
2. Не допустити відміни статті 52 "Закону про освіту", в якій ідеться про розміри й індексації заробітної плати;
3. Не допустити заморожування зарплати;
4. Виконати рішення арбітражної комісії уряду та ЦК профспілки.

У випадку невиконання зазначених вимог, учасники мітингу залишають за собою право закликати членів профспілки до більш рішучих дій, включаючи страйк.

А.І. Єщенко:

ЖИТТЯ ДАЛО ЩЕ ОДИН УРОК

Подібні акції протесту пройшли по всіх обласних центрах держави. Найбільші з них відзначені в Донецьку, Тернополі, Одесі, Вінниці, Луганську та інших. У Дніпродзержинську відбувся двогодинний страйк, у Миколаєві — пікетування обласної адміністрації. В акціях протесту взяло участь 1,5 млн. працівників освіти.

На цьому можна було б і поставити крапку, аби не дошкуляло питання: чому з півтори тисячі викладачів і співробітників університету в мітингу взяло участь біля 50 чоловік?

З великими труднощами прибула делегація Глухівського педінституту, приїхали на мітинг викладачі Сумського педінституту, прийшли делегації з сільгоспінституту й машинобудівного коледжу, вчителі, працівники дошкільних виховних закладів, мешканці міста, студенти. В попередньому реченні на останнє місце "студент" я поставив не випадково. Мені здалося, що 12 грудня була не тільки акція протесту, але й відкритий урок, на якому студенти показали нашим відсутнім викладачам свою організованість, дисципліну й громадську позицію.

Я спробував провести щось на зразок соціологічного опитування з одним запитанням: "Чому співробітники та викладачі не беруть участь у мітингу?". Відповіді були такими: "На вулиці холодно"; "Потрібно шукати роботу за сумісництвом в організаціях, де вчасно платять гроші"; "А що він дасть, цей мітинг"; "Люди ще не повністю готові, от аби до самого Нового року грошей не виплатили..."; "У декотрих є додаткові джерела прибутків, тож затримка зарплати їх не дуже хвилює".

Почувши все це, я не можу зрозуміти багатьох членів нашого колективу, які

неодноразово приходили до мене на прийом і слізно говорили про те, що вдома вже кілька днів поспіль немає хліба, що вже відключили за несплату електрострум, що півроку не оплачується квартира, що конче необхідні ліки тощо. І дуже часто докоряли профспілкам за нерішучість, закликали зорганізувати страйк. З-поміж них були не лише лаборанти та прибиральниці, але й шановані в колективі професори та доценти. До останнього часу в мене не було сумнівів у щирості таких прохань і побажань. Вони викликали хвилювання, турботу за людські долі, прагнення якось поліпшити ситуацію.

Коли 11 грудня, напередодні мітингу, вже не лишалося надії, що обком нашої галузевої профспілки одержить дозвіл на його проведення, я вирішив узяти всю відповідальність на себе і, виконуючи вашу волю, провести не санкціонований захід з усіма передбаченими Законом наслідками. Велику відповідальність узяв на себе й ректор університету. Тепер я отримав урок і буду надалі обачнішим.

Результати участі наших викладачів і співробітників у мітингові привели мене ще до двох висновків. По-перше, профспілка занадто драматизує ситу-

ацію; члени колективу ще не відчувають необхідності в тому, щоб публічно висловлювати своє обурення. По-друге, історичний досвід вчить, що "революції", організовані зверху, як правило, провалюються.

Однак потрібно пам'ятати, що сьогодні ми живемо гірше, ніж жили вчора, однак значно краще, ніж житимемо завтра. Про це красномовно свідчать цифри пропонованого на 1996 рік бюджету: всього передбачається на освіту 350 трильйонів карбованців, або 47,2% від потреби. З них держава виділятиме 129,5 трлн. крб. (61,2%), місцеві органи — 220,5 трлн. крб. (41,7%). Виконання статті 52 "Закону про освіту" здійснюватиметься у відповідності з фактичним використанням бюджету. А як він використовується — ви всі знаєте: 30-35 відсотків. Кабінет Міністрів виношує ідею про "замороження" розмірів зарплати. Тож уся боротьба ще попереду. Однак один у полі не воїн, і вдвох із ректором ми теж не переможемо.

Висловлюю щире подяку всім студентам, викладачам і співробітникам, які взяли участь у мітингові й зробили особистий внесок у загальну справу боротьби за наше життя. Особливу подяку висловлюю викладачам і співробітникам медичного факультету, кафедри промелектроніки, бібліотеки, окремим співробітникам АГЧ, а також працівникам інших навчальних закладів, вчителям і жителям міста, які підтримали нас у боротьбі.

Користуючись нагодою, вітаю весь колектив Сумського державного університету з Новим роком. Зичу всім гарздів, здоров'я, успіхів. З роси та води вам!

УКРАЇНСЬКА МОВА В СУМДУ: СЬОГОДНІ Й У ПЕРСПЕКТИВІ

Наприкінці листопада комісією Державної інспекції закладів освіти була проведена перевірка виконання Закону "Про мови в Україні" у вищих навчальних закладах Сумської області. Безперечно, не минули вони й нашого університету: члени комісії спілкувалися з викладачами й співробітниками, перевіряли диктантом грамотність студентів третього курсу, заходили на різні кафедри й у відділи... Одним словом — перевіряли. А кожна перевірка — закінчується якимось результатом. Саме про них ми й говоримо з проректором з навчальної роботи СумДУ М.І.ВОЛКОВИМ.

— Миколо Івановичу, спершу кілька слів про головне — який же висновок зробила комісія Державної інспекції після чотирьох днів роботи у нашому навчальному закладі?

— Загалом — позитивний. Але сказати тільки це, — практично нічого не сказати. Бо, як відомо, задовільний результат складається з певної роботи. Роботи не односторонньої. Нагадаю, що "Програму заходів по впровадженню Закону про мови в Україні" ми затвердили 1 червня 1990 року. Відтоді тільки Вчена рада шість разів розглядала це питання.

Значною мірою впровадженню української мови в навчально-виховний процес, це відзначила й комісія, сприяють цільова комплексна програма "Гуманітаризація"; проведення загальноуніверситетських науково-методичних конференцій з питань гуманізації навчального процесу та викладання дисциплін українською мовою; широке висвітлення проблеми впровадження української мови, духовного відродження, історії та культури нашого народу на сторінках газети "Резонанс" тощо.

Особливо члени комісії відзначали роботу кафедри українознавства; створення авторського колективу по підготовці енциклопедичного довідника "Сумщина"; змістовну й результативну позанавчальну роботу; видання власними силами навчальної та науково-методичної літератури; викладання українською мовою дисциплін соціально-гуманітарного циклу та окремих дисциплін на підготовчих курсах і підготовчому відділенні.

— Зупиніться, будь ласка, детальніше на українізації навчального процесу.

— На сьогодні у нас вчиться 3200 студентів, серед яких 73 відсотки українців, 21% — росіяни, 6% — інші національності. Тільки 5 відсотків із них практично не володіють українською мовою. Більшість слухає дисципліни як російською, так і українською мовами. На жаль, тільки 19 академічних груп свого часу були сформовані як чисто україномовні, що охоплює лише 7 відсотків студентів. Усі студенти (окрім іноземних) вивчають курс "Українського ділового мовлення", а ті, хто не вивчав українську мову в середній школі, — додатково ще й курс "Українська мова".

У 1995 році з числа першокурсників вступний іспит (диктант) українською мовою писали 783 чоловік (97%), російською — 29 чоловік (3%). Вступні іспити українською мовою з математики, фізики, хімії та біології склали 186 чоловік.

Ще один цікавий момент у плані українізації навчального процесу: з 48 навчальних класів більш як 25 учбових закладів Сумської області, які входять до навчально-науково-виробничого комплексу СумДУ, в 21 — навчання проводиться виключно українською мовою.

Вісімнадцять відсотків викладачів уже викладали або викладають на сьогодні дисципліни українською мовою, ще 11% до кінця 1996 року перейдуть на таке викладання. Ще близько 27% володіють українською мовою на рівні, що дозволить їм вести викладання за наявності відповідної навчальної та методичної літератури. Інші 39% володіють українською мовою на побутовому рівні, 5% — практично не володіють нею. Протягом 1990-92 років в університеті діяли курси по вивченню викладачами української мови. Їх пройшли 36 чоловік. З 1993 року на створеному уні-

верситетському ФПК запроваджена обов'язкова підготовка викладачів з української мови (72 години) й історії України з відповідними заліками. В 1994 році навчання пройшло 47 викладачів, а 1995 — 58 чоловік.

Непогано в нас налагоджене й методично-інформаційне забезпечення навчальної роботи. Так, за останній рік у бібліотеку надійшло близько 12 тисяч примірників україномовних видань, з яких 11150 підручників, передплачено 350 періодичних видань, 113 з яких — українською мовою. Останнім часом власними силами видрукувано сім термінологічних словників-мінімумів з таких спеціальностей і дисциплін, як "Теоретична механіка", "Теорія механізмів і машин", "Пропедевтика дитячих хвороб", інші.

— Миколо Івановичу, а що робиться для якісного впровадження української мови в університеті? Маю на оці велику кількість помилок, які зустрічаються практично в усій наочності. Окрім того, деякі нові стенди виконуються російською мовою. Тож, прошу, ще й про перспективи українізації.

— Перш за все — слід приділяти більше уваги формуванню україномовного середовища в стінах університету, розширювати сфери вживання української мови на нарадах, конференціях та при побутовому спілкуванні.

Аналіз показує, що з кожним наступним роком збільшуватиметься контингент абітурієнтів, які вступатимуть до університету зі шкіл з українською мовою навчання. Це, відповідно, об'єктивно обумовлюватиме більшу потребу у викладанні різноманітних дисциплін державною мовою. Тому ректорат і надалі приділятиме цим питанням неослабну увагу.

Що стосується помилок у інформаційних матеріалах, то, на жаль, вони непоодинокі, і ми посилено вимоги до їх редагування та оформлення.

Взагалі, хотілося б спостерігати більш активну позицію з багатьох питань українізації. Позицію всіх тих, хто вболіває за стан впровадження рідної мови, висвітлення багатих традицій історії і культури нашого народу.

Інтерв'ю провів
В.САДІВНИЧИЙ

Нашого
полку
додалося

Кажуть, як підготуєшся, так і мандруватимеш. От і намагась створити нашим потенційним абітурієнтам умови для такої підготовки, аби їхня подорож у СумДУ, по-перше, відбулася, а по-друге, була корисною в усіх можливих аспектах. З цією метою, наприклад, активно співробітничасмо з сімнадцятьма загальноосвітніми школами з різних куточків Сумщини. Проявляється це й у певному коригуванні навчальних планів та процесів, і в складанні перевірочних тестів для них, і в проведенні представниками університету контролю на місцях. Нещодавно, наприклад, наші викладачі відряджалися до Шостки, де, крім здійснення контролю, читали лекції, консультували.

Наявний і зворотний, як говориться, зв'язок, коли школярі з районів приїздять до нас. Днями гостями були земляки Остапа Вишні, учні з селища Грунь Охтирського району. А оце чекаємо роменців. Що ж до самих Сум... Становище змінилося кількісно, бо нашого полку додалося.

Ще у вересні міськвиконкомом прийнято рішення про входження до навчально-науково-виробничого комплексу СумДУ класичної гімназії з вивченням англійської (колишня школа №8). Входження здійснене на тих же засадах, що й першої гімназії. Природньо, що й права у новачка такі ж.

Не припиняємо зусиль і по роботі з малятами в дитсадочку. Є на цьому шляху певні зрушення, але не зовсім такі, які б хотілося мати. Причини банальні: відсутність потрібних коштів. Лишається очікувати кращого, не припиняючи, звісно, своїх зусиль зробити щось корисне наявними засобами.

Користуючись нагодою, хочу поздоровити з наступним Новим роком і побажати всього найкращого усім нашим як сьогоднішнім, так і вчорашнім (тепер уже студентам) вихованцям. Щастя вам у ваших сподіваннях!

О.ЗАЙЦЕВА

НОВОРІЧНІ ЛАСТІВКИ

Вже, мабуть, нікому не треба пояснювати, наскільки важливо мати доступ до потрібної інформації, яка під кінець теперішнього століття загальною визнається найбільшою цінністю. Тому й не можна не охарактеризувати як важливу подію, що відбулася нещодавно на кафедрі прикладної математики: **вперше в СумДУ здійснено вихід з персонального комп'ютера на Всесвітню інформаційну мережу internet.** Більш детально розповісти про це редакція попрохала завідувача кафедри прикладної математики **В.О.ЛЮБЧАКА.**

Власне, широка комп'ютеризація нашого вузу почалася років 5 тому, коли по бартеру стала надходити IBM техніка. Як максимально намагались ми її використати — в "Резонансі" повідомлялось неодноразово. АСУ — це перший основний напрямок, навчальний процес — другий і досить сказати, що студенти наші постійно отримують нові програмні продукти.

Та був іще й третій напрямок, в якому ми рухались, незважаючи ні на які перешкоди. Мова — про вихід у мережу internet. Створювалась вона з метою інформаційного об'єднання найбільших університетів з різних країн, а потім підключились відомі бібліотеки, наукові центри, державні установи, інші. Охоплює тепер ця мережа і справді всю планету. Техніка там задіяна надпотужна. Сервера, могутні вузлові комп'ютери, керують поширеними абонентськими мережами. Їхній системі телекомунікацій можна лише позаздрити. У нас же, на жаль, це найслабша, а відтак і найвразливіша ділянка.

Треба зазначити, що спроби увійти в цю мережу робились і раніше. Зокрема, на території колишнього СРСР вже існує її філія — Relcom. Отож років півтора тому ми і вирішили, використавши сумський центр "Демекс", виходити в Relcom. Крім цього освоїли роботу з FIDO — об'єднанням комп'ютерщиків-любителів, створеним для

обміну досвідом. Все це, зрозуміло, не безкоштовні справи, але якщо вирішили, то вирішили. Почали вивчати можливості, накопичувати потрібний досвід. Через Модем (перетворювач числового сигналу в аналоговий і навпаки) підключаємось до телефонної мережі, а по ній уже — далі, з одного комп'ютера на інший, який може знаходитись де завгодно за кордоном. Так виник вузол електронної пошти, яка вже з практичною метою використовувалась для зв'язку з колегами з різних країн нашими науковцями Б.Г.Холіним, О.О.Олемським, О.Д.Погрібняком, В.В.Калашниковим, іншими. Отримали ми й власну адресу, за якою до нас звертаються з різних куточків світу. До речі, могли б і ми, аби знайшовся замовник, підготувати рекламний ролик для передачі будь куди. Наші програмісти створили електронну дошку оголошень, тримаємо досить солідну базу даних (для міста й області).

Що дає нам вихід в internet? Можливість досягти будь-яку точку планети з метою пошуку та добування інформації. Не все можна одержати за так, але інформація освітянського характеру, наприклад, безкоштовна. З'являється можливість і про себе заявити. Плануємо створити своєрідний вузол, аби через нього підключати абонентів до internet. Технологічний ланцюжок такий: абонент зв'язується через нас по спеціальній телефонній лінії з Києвом, а там виходить на супутниковий зв'язок. Одним із таких абонентів буде пункт електронної пошти в нашій канцелярії, другим — в НДС, що дасть цьому сектору змогу комп'ютерного опрацювання науково-технічної інформації.

В перспективі ж абонентами можуть стати і медфак, і інститут артилерії, і педінститут... До речі, Міністерство вже починає вимагати створення саме таких комунікаційних вузлів. Але, але... Складність — в коштах. Потрібна і більш потужна техніка, і спеціальні мережові плати, і джерело безперервного живлення. Порівняно не так уже й багато грошей потрібно, керівництво університету розуміє наші потреби і планує виділити необхідні кошти. Отже — перші ластівки вже в польоті. Тож будемо сподіватись. І, безперечно ж, сподіватися на щасливий наступний рік!

НОВОРІЧНЕ ВІТАННЯ

Усім нам, як частці українського народу, бажав би, щоб економіка нашої країни хоча б припинила стрімке падіння. Усім університетівцям бажаю, щоб у новому році вчасно виплачували зарплату й стпендію. Усім колегам-чоловікам бажаю, аби їх дружин задовольняли розміри цієї зарплати.

О.Ф.Балацький,
професор, завідувач кафедри управління.

Історія, окрім того, що нічому не вчить, вчить ще й тому, що все погане врешті-решт минає. Минає, коли людина вірить у таку миттєвість. Та й не просто вірить, а робить для цього все можливе — не в якомусь загальному масштабі, а на своєму конкретному місці. Саме віри в перспективу, в щасливе наше майбутнє, а ще бажання зробити для цього все можливе — і хочу побажати всьому колективові університету в Новому році.

Ю.Г.ОСАДЧИЙ,
професор, завідувач кафедри українознавства.

Перший в житті нашої кафедри семестр майже завершився. Отже, можна підбити якісь найперші підсумки. Головний із них — зав'яз після схрещення двох "батьків" не буде пустоцвітом. Яким за смаком плід виявиться — то вже інша справа. Але що він відбудеться — сумнівів немає. Нещодавно оце отримали ми затвержені навчальні плани, згідно з якими готуватимемо бакалаврів з трьох напрямків: промислова екологія, сільськогосподарська екологія та екологія міста й проммайнданчиків.

Детальна, так би мовити, спеціалізація відбуватиметься на останньому, п'ятому, курсі. А сьогодні наші студенти вивчають дисципліни загального для нашого фаху плану: хімічні та хіміко-технологічні процеси тощо. В попередні роки, коли схрещення ще не було, більше уваги приділялося загальноінженерним дисциплінам. А тепер робимо акцент на суто природничих науках — біології, хімії, екології. Усе це в комплексі повинно сприяти підготовці фахівця такого рівня, який би міг провести кваліфіковану екологічну експертизу, як різних проектів, так і діючих уже промислових об'єктів.

У всьому цивілізованому світі цьому сьогодні приділяється неабияка увага, бо май-

АБИ НЕ ЗАВАЖАЛИ

Перед початком теперішнього навчального року в СумДУ народився новий підрозділ — кафедра прикладної екології і безпеки життєдіяльності.

Народився — в результаті об'єднання кафедри безпеки життєдіяльності і виокремленої частини з кафедри ХТІЕ. Про стан справ у цьому новому підрозділі розповідає його завідувач професор **Л.Д.ПЛЯЦУК**, до якого ми звернулися з відповідним

же скрізь уже розуміють, що слова про екологічну катастрофу, яка ставить під загрозу саме існування людства, то не просто спроби вчених набити собі ціну, а гірка правда. У нас же практично робляться лише перші кроки в цьому напрямку. Справжні спеціалісти екологи в дефіциті, як і належна увага до проблем їхньої підготовки. Звідси й наші складності. Зокрема — з матеріальною базою. Конче потрібну нам наукову лабораторію створюємо лише власними силами, а вони в нас — у зв'язку з хронічною відсутністю належних коштів — ох як обмежені. А ще ж не менш важливо створити й лабораторні підрозділи: ґрунтів, сфери, гідросфери і т.д. Адже в студента повинне бути гарне бачення процесів, які відбуваються в природі. Інакше він, як професійний

еколог, просто не відбудеться. Оскільки самотужки поки що досягти цього ми не спроможні, передаємо вихованців на інші кафедри. Але це тимчасовий вихід. Потрібно й кількісно, й якісно розвивати викладацький склад нашої кафедри. На жаль, ряд важливих дисциплін — наприклад, ту ж безпеку діяльності — викладають не прямі, так би мовити, спеціалісти. Викладають сумлінно, але цього замало. Тому й бачимо необхідність у підготовці власних педагогічних кадрів. Словом — є над чим працювати. Певен, що буде і з ким це робити.

Що стосується студентів, то переконаний — конкурс на наші спеціальності буде високий. А що стосується викладацького складу — чекаємо з докторантури біоеколога, є на прикметі доктори-хіміки, а ще навчаються у нас (хоча в силу різних парадоксальних причин і не на нашій кафедрі) 4 аспіранти. Нічого, з часом міцно станемо на ноги. Аби не заважали різні несприятливі обставини. Чого бажаю й усім колегам напередодні Нового року. Взагалі, добре було б, аби в майбутньому справжніх учених не відштовхували від вузів, а навпаки, залучали.

Чого можна побажати всім без винятку? Віри в хороше — з погляду нормальної людини — майбутнє. А ще — віри в те, що СумДУ, з яким пов'язані наші долі, з честю вийде з теперішнього скрутного становища. Скрутного — не з нашої провини, але ж виходити з нього нам, усім разом. Кожному ж окремо побажаю — щасливого Нового року і веселого Різдва.

В.М.КОВАЛЕНКО,
професор кафедри гідромашин.

Вустами славетних

...Історія, хоч би як тверезо, з якою діловитою об'єктивністю вона була писана, завжди лишається поезією, а третій вимір поезії — вигадка.

Герман Гессе

Мистецтво в наш час притягує найшляхетніших. Мистецтво... це, можливо, останнє пристанище свободи.

Олесь Гончар

НАУКОВЦІ — ПРО НАУКУ

Нещодавно в Києві пройшла Друга Всеукраїнська конференція "Демократизація і реформування науки в Україні". На ній обговорювалися сучасний стан та проблеми реформування науки в державі, а також проект Закону України про науку. Від Сумщини на цьому форумі був лише один представник — доктор філологічних наук, професор Сумського педагогічного інституту Павло Павлович Охріменко. Його обрано в Національну раду по підготовці Законів про демократизацію і реформування науки в нашій державі. Зауважимо, що один з проектів

Склалося так, що в державі нібито чимало викладачів вищої школи і ще більше працівників наукових установ, які мають наукові ступені та звання, але серед них обмаль тих, хто може працювати на високому рівні. Таке загрозливе становище необхідно швидше виправити, причому не лише матеріальним стимулюванням, а й підвищенням вимогливості до науковців та викладачів вузів.

Уже давно назріла необхідність інтеграції, яку варто проводити у двох напрямках: через якнайтісніше поєднання академічної, вузівської і галузевої науки, а також налагоджуючи тісні зв'язки між науковцями столиці та периферії. Наукою має керувати один центр, якому повинні підпорядковуватися регіональні відділення. При цьому від керівництва в усіх ланках слід рішуче усунути далеких від науки людей.

Присудженням учених ступенів та наукових звань повинна займатися одна установа. Необхідно переглянути вимоги до докторських і особливо кандидатських дисертацій. Головним має бути якість роботи, а це можливо тільки при наявності жорсткого контролю з боку ВАК.

При наданні вчених звань слід враховувати неоднакові можливості й умови роботи вузівських викладачів у наукових центрах і на периферії. Так, нині надаються звання професора без захисту докторської дисертації тим вузівським працівникам (кандидатам наук, доцентам), які мають відповідні публікації і підготували не менше трьох кандидатів. Однак при цьому не враховується те, що далеко не всі вузи мають аспірантуру. В такому випадку досить було б відповідного наукового доробку. Інакше шлях до професури викладачам периферійних вузів, які не захисти-

СТОСУЄТЬСЯ ВСІХ

В "Резонансі" (число 13 за вересень 1995 року) повідомлялось, що захистом двох кандидатських дисертацій фактично заявила про своє існування четверта в СумДУ спеціалізована вчена рада К22.01.02. і що на черзі захист ще трьох претендентів на вчений ступінь кандидата наук. Так і сталося.

Захищались: Сергій Олександрович Горючий ("Розробка та дослідження конструкцій безвальних відцентрових насосів"), Дмитро Львович Хохлов ("Інтенсифікація процесу кристалізації та охолодження азотних добрив у грануляційних баштах"), Світлана Володимирівна Агаджанова ("Дослідження і розробка методики розрахунку енергетичних характеристик напіввідкритих робочих колес відцентрових насосів"). Наукові керівники відповідно — професор В.А.Марценківський, професор Б.Г.Холін, доцент Н.К.Ржебаєва

Під час обговорення виступали професори Б.Г.Холін, Л.Д.Пляцук, В.М.Коваленко, доценти М.І.Волков, А.О.Євтушенко, інші. Обговорення було доброзичливим, але принциповим. Крім різних фахових моментів, певний акцент було зроблено й на мовному аспекті — зокрема, авторефератів. Так, проблема вживання наукової термінології українською стоїть гостро практично в усіх вузах і наукових установах, але ж відступати нікуди. З наступного року не лише автореферати, а й повністю дисертації — згідно з чинним законодавством — треба буде захищати державною мовою. Тому виступаючі радили ретельніше підходити до мовного оформлення наукових праць. Стосується це, зрозуміло, претендентів на вчений ступінь не лише нашої спеціалізації.

Успішно захистились усі дисертанти. Практичну цінність робіт відзначив представник виробничників-насособудівників О.І.Швиндін.

В.НЕНЯ,
вчений секретар ради.

Закону уже надруковано в газеті "Український вчений" №4, він також є в науковій частині Сумського педінституту. Якщо в когось з університетівців будуть пропозиції щодо реформування науки, то з ними можна звертатися або до професора П.П.Охріменка (кафедра всесвітньої літератури), або безпосередньо в Національну раду за адресою: 252023, Київ-023, поштова скринька 274.

Аби наші читачі мали уяву, про що йшлося на конференції, подаємо виступ на ній П.П.Охріменка.

ли докторських дисертацій, залишається фактично закритим.

Безумовно, слід систематично піклуватися про молоді кадри, які готує аспірантура. Але відбирати кандидатури більш вимогливо, а саме з урахуванням наукового доробку претендентів. Варто розширити заочну сітку аспірантури, а також більше практикувати складання кандидатських екзаменів через екстернат. Це надійна форма відбору і підготовки майбутніх науковців.

Ефективним засобом оздоровлення наукових кадрів може стати переатестація (разова чи періодична) кандидатів та докторів наук. Установка на "вічність" звання академіків також віджила свій вік.

Поліпшенню стану вітчизняної науки могло б відчутно сприяти і продумане об'єднання наукових сил через злиття близьких інститутів та установ, кафедр, відділів. Це не лише позитивно відбилося б на згур-

туванні науковців та викладачів вузів, але й зміцнило керівництво ними. Особливо це стосується "периферійної" науки.

Безумовно, створення відповідної матеріальної бази для ведення наукової роботи є нині першорядним завданням, яке повинні вирішувати як державні структури, так і самі науковці. Те ж саме стосується й підвищення оплати праці. Проте, в силу об'єктивних причин існують значні проблеми з реалізацією цих завдань. А ось послідовна, нічим не виправдана "зрівнялівка" в оплаті праці вузівських працівників та науковців досягла вже крайньої межі. Складається враження, що це робиться кимось навмисне, щоб стимулювати відплив українських учених за кордон чи далекі від науки структури. Очевидно, з усунення цього "непорозуміння" і слід починати реформування науки в нашій країні.

Зовсім неперіодичний, абсолютно напівсерйозний
"ВРУБ" до газети на 4 сторінках для студентів і не тільки

ЧЕТВЕРТИЙ ПОВЕРХ

Повернувся чоловік із відрядження

Н., який нещодавно одружився, відправився у відрядження до Москви, без великої радості залишаючи вдома молоду дружину. Повернувся ж він раніше передбачуваного терміну, шви-

денько закінчивши справи й полспішаючи до коханої. Прибув у рідне місто, дістався додому, натиснув кнопку дзвоника, ... а двері йому відкрив незнайомий чоловік. Спершу Н. за- сумнівався, чи в свою квартиру втрапив, однак коли перконався, що помилки немає, ревність помутила йому розум. Побойце почалося прямо у вітальні. На шум вибігла дружина з сестрою, які ледь розтягнули драчунів. З'ясувалося, що під час відсутності господаря молодят приїхали привітати родичі, які запізнилися на весілля.

І ці пустують

Найпоширенішими правопорушеннями серед іноземних студентів Сум, за повідомленням правоохоронних органів, є:

— проживання на квартирі без прописки, до того ж не всі повідомляють деканати про своє нове помешкання;

— міграція по території України без повідомлення відділу паспортної та міграційної роботи м. Суми й деканатів навчальних закладів;

— систематичне прогулювання занять, академзаборгованості, нечемна поведінка в громадських місцях а також на квартирах.

Оце так онук

Не думала не гадала й ніяк не чекала страшного кінця бабуся, коли шанувала рідного внука. Прибув він до неї в Путивль із одного з вищих навчальних закладів Сум. Видно не вгодила чимось старенька, а мо' навпаки — перестаралася, та тільки накинувся він на неї з ножем, наніс чимало ран, від яких жінка й померла на місці.

Тільки доларом можна примусити читати

За десять тижнів десятирічна американська школярка Еріка Коулмен прочитала 22 художні книжки. Вона — найзавзятіша читачка школи ім. Лукі-Еллен Мейтен у Вашингтоні. Дівчинку зробило затиєм книголюбом не прагнення до знань, а прозаїчне бажання заробити грошей. Означена школа платить учням за кожен прочитану книжку по 2 долари. Директор школи так прокоментував це нововведення: "Ми хочемо довести учням, що гроші можна заробити не лише торгівлею чи дрібними крадіжками".

Аби ніхто з учнів не хитрував, вчителі суворо перевіряють їх, примушуючи переказувати сюжет прочитаних книжок.

За стадною звичкою

Чому позіхання заразливе? Англійський лікар Малколм Уеллер вважає, що ця особливість виробилася в еволюції. Сприймаючи позіхання сусіда як сигнал самому позіхнути а потім і заснути, стадні тварини звикли спати разом, зігріваючи одне одного під час сну.

Переможець зі...

Стоптування

Шестирічний американський хлопчик Брайн Пейтен став переможцем щорічного конкурсу конкурсу на... найстоптаніші кросівки. Він "зумів" так зносити своє взуття, що випередив у цьому тридцять учасників, допущених до останнього туру. "Лауреата" чекав приз — нова пара кросовок.

З телетайпної стрічки

За повідомленням інформаційного агентства, Президент та Прем'єр-міністр провели зустріч, розмова на якій точилася про культуру, освіту, науку.

— Що ж із ними робити, пане Президенте?

— А що, — запитав той.

— Та ж зарплата не виплачується кілька тижнів, світло відключається, води немає, а люди працюють...

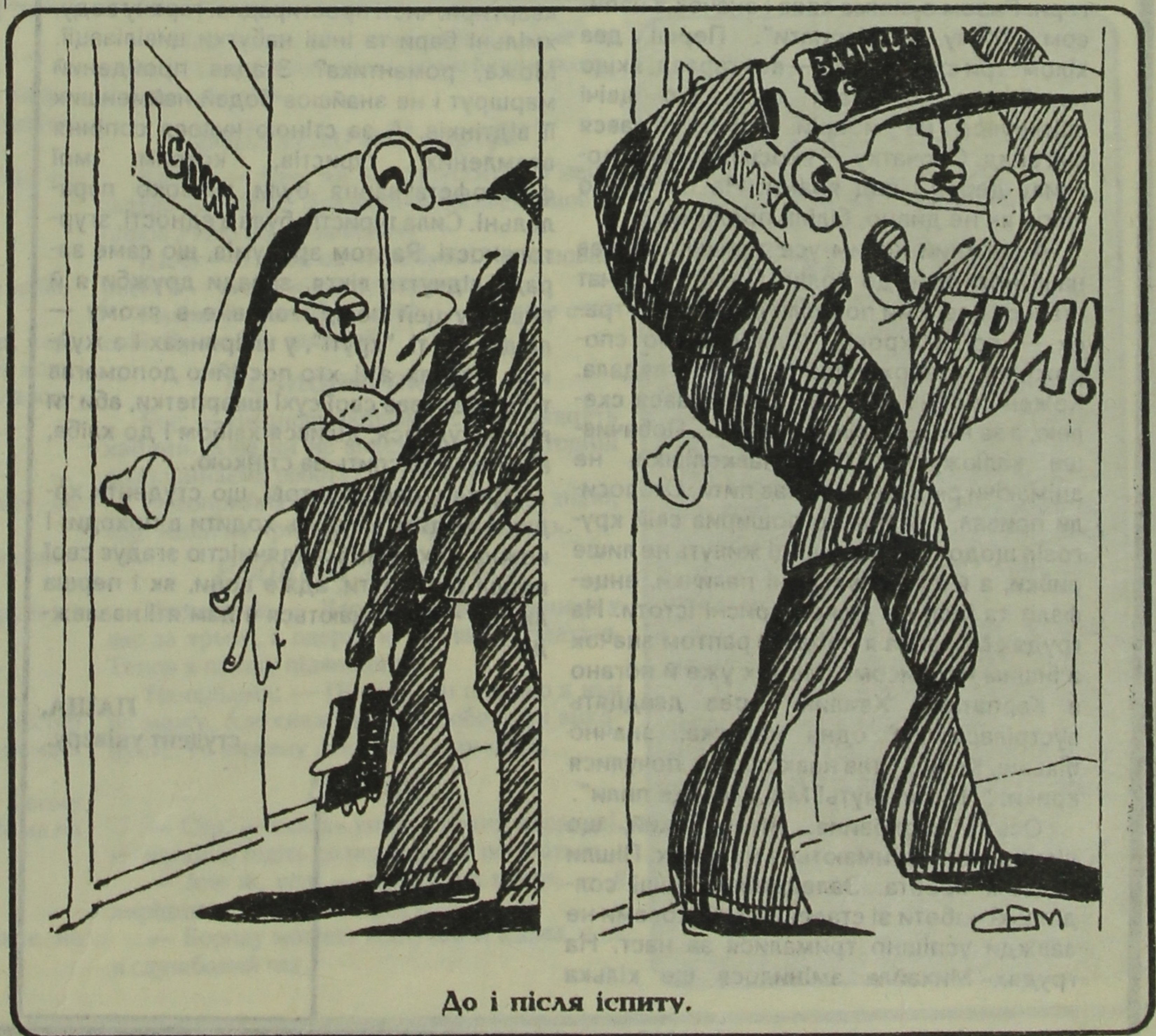
— А ви не пробували, — нагодився на розмову віцепрем'єр-міністр, — гроші за вхід на роботу брати?

Через тиждень після того Президент і Прем'єр-міністр зустрілися знову. Окрім усього іншого торкнулися й освіти, культури, науки...

— Ну то що ж робити з цими галузями? Ні світла, ні зарплати зі стипендією, ні води, ні тепла...

— Так а за вхід гроші береже?

— Та берем, але ж до чого вони додумалися: у понеділок приходять на роботу, а в п'ятницю йдуть...

До і після іспиту.

Найгірше ЗЛО

Зібралася сила зла на шабаш, щоб один за одним звітувати Сатані, які лиха заподіяно людям. Сатана мав вислухати кожного і визначити найзліснішого серед чортів.

— Я розпалив між двома народами-сусідами ворожнечу, — розповідав старий Ретрольд, — і тепер рікою ллється кров невинних.

— Теж мені нещастя сотворив, — реготала відьма Гара. — Я ось хворобу наслала на людей, помирають сотнями, та ніхто не знає від чого.

За нею виступали інші. Кожен розповідав про свої зlodіяння, доводив, що саме він вигадав найстрашнішу муку для людей.

Серед збору нечистих був несміливий Антипка, який стояв осторонь і не встрявав у суперечки. Сатана уважно стежив за розмовою, кивав головою, а потім сказав, що про справжнє зло він ще не почув.

Нарешті дійшла черга й до Антипка.

— Я навчив малих дітей і молодь говорити неправду у тій країні, де проживав.

— Як? — не повірив Сатана. — Маленьких і великих дітей, юнаків і юнок?

— Так, саме їх, — повторив Антипка.

Радісно заусміхався головний Чортище:

— Зло перемогло у цій країні повністю!

Героєм шабашу названо Антипка, і сам Сатана дозволив йому сидіти біля трону.

Олег ПАЛАМАРЧУК

значків, і на черговому тьмяніло: "Все байдуже". Десь під вечір наткнулися на будиночок. Я підбіг третім. Дверей не видно. Сніг до самого даху. Розчистили прохід десь за півгодини. Коли поглянув на Мишка, котрий уместився біля стіни, то на грудях його не побачив жодного значка — запас стандартних ситуацій вичерпався.

День останній.

Повернувся з колиби. Всі спали. Кімнатка переповнена. Узяв ватяну ковдру й пішов спати на веранду. Грів руки над свічкою і намагався зрозуміти, що змусило оцих юнаків та юнок покинути теплі квартири, чисті простирадла, гарячу воду, хмільні бари та інші набутки цивілізації. Може, романтика? Згадав пройдений маршрут і не знайшов бодай найменших її відтінків. А за стіною чулося сопіння втомлених туристів, котрим мої філософствування були глибоко паралельні. Сила туристів була в єдності, згуртованості. Раптом зрозумів, що саме заради відчуття ліктя, заради дружби я й пішов у цей похід, головне в якому — люди. Не ті, "круті", у шкірянках і з жуйкою в зубах, а ті, хто постійно допомагав тобі, віддавав свої сухі шкарпетки, аби ти не застудився, ділився хлібом і до хліба, а тепер оце спить за стінкою...

Дяка університетові, що студенти ходили, ходять і будуть ходити в походи. І кожне покоління з вдячністю згадує свої перші маршрути, адже вони, як і перша любов — залишаються в пам'яті назавжди.

ПАША,
студент універсу.

СПОРТ

Триває обласна спартакіада серед вузівських команд "Гарт". Почавши з перемоги (в турнірі шахістів), наші спортсмени дещо здали позиції. Так, у замаганнях з гандболу команда університету зайняла четверте місце. Щоправда, слід враховувати й те, що у наших гандболістів відбувається якраз зміна поколінь — за команду грали переважно студенти першого й другого курсів. Отже, просто досвіду не вистачило, а досвід, як ми знаємо, справа наживна. У змаганнях тенісистів вибороли друге місце, поступившись лише команді факультету фізвиховання Сумського пединституту, за яку виступали навіть спортсмени, котрі грають у вищій лізі України. Враховуючи це, друге місце — результат непоганий. А от у волейболістів непорозуміння трапилося за межами спортивного майданчика, та вплинуло воно саме на спортивні результати. Річ у тім, що в заявці було вказано, що до складу команди входять лише викладачі, тоді як грав і один співробітник. Яка різниця? В сутності — ніякої, але з-за цієї несуттєвості команда заробила штрафні очки й опинилася внизу турнірної таблиці. Та попереду ще чимало стартів, е можливість збірній СумДУ виправити становище.

Триває і спартакіада збірних студентських команд факультетів. Закінчилися уже змагання з настільного тенісу, шахів, шашок, волейболу. Треба зазначити, що змагання з шашок у нашому вузі проводилось вперше. Рівну кількість очків тут набрали відразу дві команди — фізтехівці й медики. За результатом гри на першій дошці переможцем визнано фізтех, а третіми були шашкісти інженерного факультету. Перемогли фізтехівці і в настільному тенісі (друге місце в мехмату, третє — в економфаку). У шахістів перемогли економісти, друге місце у фізтеху, третє — у мехмату. Інженерний факультет теж зумів вибороти перше місце — на волейбольному майданчику (фізтехівці — другі, економісти — треті).

Як і очікувалось, непрості іспити випали збірній баскетболістів СумДУ на змаганнях студентської ліги в Харкові. Суперники настільки серйозні (харків'яни грають за першу лігу чемпіонату України, а полтавчани за другу), що не вдалося виграти жодного матчу, хоча грали цілком пристойно. Що ж, не програє лише той, хто не грає. В Новому році будуть можливості реабілітуватися.

Ю.НЕДАЙХЛІВ

НОТАТКИ ТУРИСТА

День перший.

Очі Михайла сяяли, коли дивились на гори. Разом з очима сяяв і значок з написом "Хочу в Карпати". Перші два кілометри сходження — все гаразд, якщо не брати до уваги того, що двічі спіткнувся на мокрій глині. Почався снігопад. Спочатку — якимось плямами, поблизу дерев і над ярами. На тлі білого снігу, як не дивно, білили проліски.

А сніжний килим усе товщав, вбирав наші ноги вже до колін. Одній із дівчат сталося зле, і ми понесли її рюкзак. Утрюх — по 10 кроків. Фляги давно спорожніли, а верховина й не проглядала. Кожен горбик попереду видавався скелею, а за ним — другий, третій... Побачивши калюжу, я став навколішки, не знімаючи рюкзак, і почав пити. Оголосили привал, і я значно поширив свій кругозір щодо того, що у воді живуть не лише риби, а й туберкульозні палички, енцефаліт та інші не дуже корисні істоти. На грудях Михайла я побачив раптом значок з іншим надписом: "Не так уже й погано в Карпатах". Хвилину через двадцять зустрілася ще одна калюжа, значно більша. Коли я став навколішки, почувся крики: "Не каламуті! Ми ж ще не пили".

Ось і верховина. Вітер такий, що дівчата ледь тримаються на ногах. Пішли вздовж хребта. Заледеніло. Наші солдатські чоботи зі сталевими підковами не завжди успішно трималися за наст. На грудях Михайла змінилося ще кілька

ТАКА ВЖЕ АТМОСФЕРА

Як і минулого року, конкурс КВіК серед першокурсників пройшов на високому рівні. Що то значить традиція! Ледь переступили претенденти в кмітливі й винахідливі університетський поріг, як перейнялися атмосферою, в якій коли і розчинилися, то не безслідно дотепні жарти, репризи, конкурсні вправи корифеїв (один з яких, до речі, був головою журі — маємо на оці Л.Г.Мельника, професора не лише економічних, а й гумористичних наук) університетського ордену гумористів, про який знають не

лише в межах нашої держави, а й в Росії та Ізраелі.

Конкурс тривав два дні, а підсумок підбивався спільний. У перший день зустрічалися команди фізико-технічного, медичного та економічного факультетів. Саме в такому порядку й розподілили вони місця між собою. Другого дня — команди Інженерного факультету, інституту артилерії та механіко-математичного факультету. Так трапилось, що місця, зайняті цими трьома командами, виявились призовими. Можна сказати, що жереб, який "кидали" напередодні конкурсу капітани, не помилився, коли розділив учасників саме таким чином, немовби на вищу й першу ліги.

Кого і що слід відзначити? По-перше, зрілість усіх представлених на конкурсі програм. По-друге, члена команди КВіК мехмату Максима Овсяника, кмітливості і винахідливості якого відзначена і глядачами (оплески) і студентським профкомом (спеціальний приз). По-третє, взагалі представників мехмату за найкращий музичний номер, який — судячи по реакції залу — сподобався навіть чужим уболівальникам. По-четверте, не можна не зацентувати увагу й на тому факті, що курсанти, беручи вперше участь у цьому конкурсі, стали одразу срібною командою. По-п'яте, на відміну від "Золотого інтегралу" — належну підтримку всім командам надали їх рідні деканати. По-шосте... По-сьоме...

Грошовою премією цього разу були відзначені не лише члени команди-переможниці, а й усі призери. А ще — режисери-постановники, тобто студенти старших курсів, які за традицією віддали весь свій досвід, усе своє старання молодшим колегам по фаху і по сцені.

Г.КОСТИНА

Щаблі

— Я тепер збагнув, що син нашого шефа почав з нижнього щабля драбини і вже звідти піднявся вище.

— Це точно. Але ж не забувай, що та драбина стояла на горішньому поверсі.

Добрий знайомий

Бос: — Хто то за один, що хоче мене бачити?

Кур'єр: — Не знаю його прізвища, сер, але він вас точно знає, бо сказав: "Я хочу бачити шахрая, який завідує цією лавочкою".

Здається, він

Кур'єр (вагаючись): — Сер, здається, це вам телефонують.

Бос: — Що значить "здається"? Ти повинен точно знати.

Кур'єр: — Бачите, сер, я підняв трубку і чую: "Алло, це ти, старий бовдуре?"

Щоб не спійматись

Шеф (до секретарки): — Якщо містер Сміт зайде сьогодні, скажете, що мене немає.

Секретарка: — Гарзд.

Шеф: — І не займайтеся при ньому ніякою роботою, а то він вас одразу спійма на брехні.

Вірна служба

— Мій бухгалтер посивів у мене на службі.

— Подумаєш. Моя секретарка в мене на службі стала блондинкою, потім брюнеткою, а зараз шатенка.

Відлягло від серця

Клерк: — Сер, чи не відпустите ви мене завтра по обіді? Дружині забаглося, щоб я пішов з нею по крамницях.

Шеф: — І мови не може бути! У нас повно роботи — вгору ніколи глянути.

Клерк (із полегшенням): — Велике спасибі. Дуже вам вдячний.

Розпорядок дня

Бос: — Ви знову запізнилися на двадцять хвилин. Хіба ви не знаєте, о котрій годині розпочинаємо роботу?

Новоприйнятий службовець: — Не знаю, сер. Коли не прийду, всі вже працюють.

Робить за трьох

Підлеглий: — Десять років я працюю у вас за трьох, а одержую звичайну платню. Тепер я прошу підвищення.

Начальник: — Підвищити платню я вам не можу. Але скажіть, чию роботу ви виконуєте, і я вижену отих двох дармоїдів.

Борода

— Сер, — сказав управляючий клеркові, — негайно підіть до перукаря й поголіться.

— Але ж, сер, — протестує клерк, — я вирішив відпустити бороду.

— Бороду можете відпускати вдома, а не в службовий час.

Поради бувалого керівника

* Будь великодушним — пробачай підлеглим власні помилки.

* Ризикуй! Випробуй на собі всі форми матеріального стимулювання.

* Будь справедливим, не тримай зла на ображеного тобою підлеглого.

* Будь відвертим — прямо заявляй про свою згоду з вищим начальством.

* Виховуй у собі почуття гумору — з посмішкою перенось чужі неприємності.

* Не ображайся на жарт. Краще візьми жартівника на замітку.

* Не запізнюйся на наради — будеш сидіти в перших рядах.

* Не відмахуйся від дрібниць — із них виростають великі неприємності.

Красиві й здорові нігті

Щоб нігті були здоровими й красивими — радять спеціалісти Сумського кабінету лікувальної косметики — необхідно правильно за ними доглядати.

Зробити манікюр — це не значить яскраво нафарбувати нігті. В цю процедуру обов'язково входить і регулярне обрізування нігтів, і акуратне опилування пилочкою, і обрізання задирок манікюрними ножицями. Шкіра довкола нігтів завжди суха, тому її щоденно необхідно змазувати живильним кремом. Обов'язкова також ідеальна чистота рук — дуже

непривабливо виглядає молода людина з "траурною каймою" під нігтями.

Здорові нігті — блискучі, гладенькі, рожевого кольору, без плям. Але іноді вони починають кришитися, стають тоненькими, плямистими. Причини тут можуть бути різні. Можливо, в організмі не вистачає вітамінів і мікроелементів. Погано можуть діяти і різні хімічні речовини. Викликають зміни стану нігтів і деякі грибкові захворювання.

Для зміцнення нігтів слід два рази на тиждень робити ванночку з теплої олії протягом 20-30 хвилин. Виконуючи брудну роботу, одягайте гумові рукавиці. Правильно організуйте своє харчування — в раціоні повинні бути фрукти й овочі, чорний хліб та олія, сир, вівсяна й гречана каші.

Тільки при сполученні правильного режиму життя, раціонального харчування і систематичного гігієнічного догляду, можна досягти того, що нігті будуть красиві й здорові.

Ви сіли за новорічний стіл

* Не варто брати виделкою хліб, фрукти, овочі — їх беруть рукою, як і грудочки цукру, якщо в цукорниці немає спеціального прибору.

* М'ясо потрібно різати шматочками (а не всю порцію відразу) не випускаючи з рук ножа.

* Їсти треба, не піднімаючи ліктів, щоб ліва рука лежала на столі.

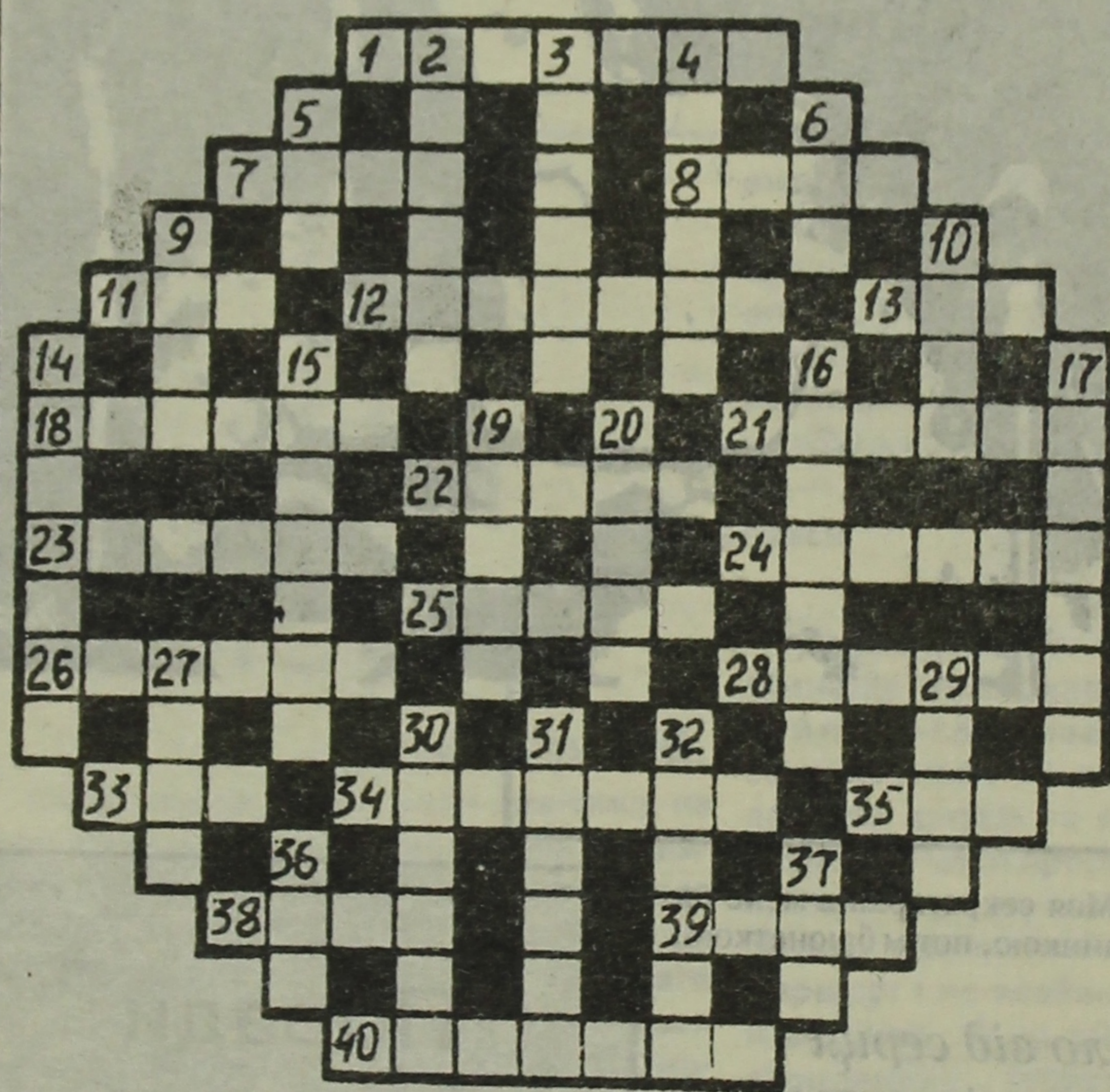
* Птицю їдять за допомогою ножа та виделки, а потім, коли це неможливо, можете взяти кісточку руками. Котлети й яєчні їдять тільки виделкою, не розрізаючи ножом.

* Якщо раптово впустили ложку чи виделку, не розгублюйтеся, а попросіть іншу, не надаючи значення тому, що трапилось.

* Помішавши чай чи каву, покладіть ложечку на блюдце, не залишайте її у філіжанці чи склянці.

* Будучи господарем чи господинею, ніколи не закінчуйте трапезу першими. Почекайте, поки доїдять усі.

КРОСВОРД

По-горизонталі

1. Один з округів Лондона, через який проходить нульовий меридіан. 7. Англійський дослідник, що відкрив північний магнітний полюс. 8. Виступаюча причальна споруда, до якої судна можуть швартуватися з обох боків. 11. Пустеля в Індії та Пакистані. 12. Система гірських хребтів в Українських Карпатах. 13. Річка в Росії. 18. Прикраса у вигляді носової частини давнього судна. 21. Діючий вулкан на острові Ява. 22. Столиця Європейської країни. 23. Форма рельєфу, що є горизонтальним майданчиком, обмеженим уступом уздовж схилу річкової долини. 24. Держава-анклав. 25. Головний бог у давньоіндійській ведичній релігії. 26. Заглиблення на вершині вулкана. 28. Курортне місто в Грузії. 33. Невелике парусне судно зі скошеними вітрилами. 34. Корінне населення Нової Гвінеї. 35. Залізнична магістраль на Далекому Сході Росії. 38. Річка в Рівненській області. 39. Країна Близького Сходу. 40. Гірський масив у Західних Альпах.

По-вертикалі

2. Місто в Німеччині. 3. Риба родини тріскових. 4. Річка на Київщині. 5. Прилад для вимірювання глибини з борту судна. 6. Відривок часу в геологічній історії Землі. 9. Держава в Азії. 10. Частина Світового океану, відособлена від нього суходолом або островами. 14. Північна полярна область. 15. Місто-порт в Австралії. 16. Найдоступніше місце для переходу в гірському хребті. 17. Тепла течія у Тихому океані. 19. Грошова одиниця в Чехії. 20. У Стародавній Греції народні збори. 27. Кораловий острів кільцеподібної форми. 29. Одна з планет Сонячної системи. 30. Столиця Екваторіальної Гвінеї. 31. Річка в Афганістані. 32. Острів у Тірренському морі. 36. Старовинна французька одиниця віддалі. 37. У давньогрецькій міфології бог лісів, покровитель мисливців.

ТЕСТ

Чи підходите ви один одному?

Спостерігаючи за якою-небудь парою, ми нерідко говоримо, що вони знайшли себе і підходять один одному. Чи підходите ви своєму партнеру? Чи поєднуєтесь ви психологічно? Що вас об'єднує? Що розділяє? Які ваші шанси на хороше, щасливе спільне життя?

Спробуйте відповісти на ці запитання вдвох або окремо:

1. Чи знаходиться ваш знак Зодіака і знак вашого партнера в одній групі?

- а) Вода (Рак, Риба, Скорпіон);
- б) Вогонь (Овен, Стрілець, Лев);
- в) Повітря (Близнята, Терези, Водолій);
- г) Земля (Бик, Діва, Козерог).

ТАК. НІ.

2. Чи любите ви часто і активно спілкуватися з друзями?

ТАК. НІ.

3. Чи вважаєте ви, що подружжя, незалежно від стажу сімейного життя, повинне проводити відпустку разом?

ТАК. НІ.

4. Чи згодні ви з тим, що, будучи в шлюбі, можна мати друзів протилежної статі?

ТАК. НІ.

5. Чи живуть (жили) ваші батьки в згоді?

ТАК. НІ.

6. Чи хороші у вас стосунки з батьком (для жінок)?

ТАК. НІ.

Чи хороші у вас стосунки з матір'ю (для чоловіків)?

ТАК. НІ.

7. Яку мету в шлюбі ви вважаєте найбільш суттєвою:

- а) народження та виховання дітей;
- б) досягання матеріального благополуччя;
- в) взаєморозуміння двох людей?

А зараз підрахуйте бали. За кожну відповідь (ТАК) з 1 по 6 питання зарахуйте по 5 балів, за відповідь (НІ) — по 0 балів. Якщо ваша відповідь на 7 питання співпадає з відповіддю партнера, то приплюсуйте ще 5 балів. Якщо обидва партнери підраховували набрані бали, потрібно відзначити різницю.

Якщо різниця становить 5-10 балів: ваш шлюб може повністю задовольнити взаємні потреби й розвиватися у відповідності з вашими переконаннями.

Якщо різниця становить 15-25 балів: існуюча між вами різниця може бути приводом виникнення труднощів. Поговоріть відверто один з одним. У вас є шанс знайти спільний шлях.

Якщо різниця становить більше 25 балів: ваші характери різні, і тому ваш шлюб повинен бути великим компромісом. Тільки ґрунтуючись на ньому, ваш союз може існувати. Працюйте над собою і проявляйте максимум розуміння до партнера.

В ЗАГАЛЬНОМУ КОТЕКСТІ

Чи існують так звані молодіжні проблеми? Безумовно, але на сьогодні — в загальному контексті проблем народу нашої країни. Тому, головна причина того, що ці проблеми практично не вирішуються, це незрілість нашої молоді держави. Звідси й невиконання нею своїх елементарних обов'язків перед молоддю. Друга причина — відсутність серцевини, яка б могла стати провідником виховного процесу. Власне, що ми будемо: ринковий соціалізм, комуністичний ринок чи якийсь інший "ізм з людським обличчям? Відповіді немає. Найстрашніше, на мою думку, навіть не те, що постійно затримують зарплату й стипендію, а повна зневіра людей, відсутність надії на те, що становище взагалі може виправитись. Завжди нелегко було, але хоч якась віра — хай у маленькі радощі — а була. Тепер же усміхнене обличчя на вулиці викликає підозру: чи в своєму розумі людина? Все більше й більше докіль похмурих та саркастичних поглядів.

Не тільки серед людей пенсійного віку, а й серед молоді вже чимало таких, котрі на власному досвіді пізнали, що таке хронічно напівпорожній шлунок. А в такому стані не дуже-то говорить про духовність. У даному випадку свідомість, говорячи мовою філософів, визначається матеріальністю. Нікуди не подінешся. Факт нашого сьогоднішнього буття. Ні, мета тут не виправдовує заходи. Так, люди голосували за незалежність, але ж не за власне зубожіння! Прикриваючись високими словами про свободу, використовуючи почуття національної гідності, процвітає звичайнісіньке шахрайство. Корупція, тобто злиття владних структур зі злочинним світом, досягла небачених масштабів. Вкотре наш народ ошукали. І продовжують це робити. Хіба молодь у загалі своєму цього не бачить? Як пояснити, чому рідна країна потроху відмовляє їм у

праві на безкоштовне навчання і медичне обслуговування? Чому знехтувані конституційні права людини на працю, відпочинок, житло тощо? Куди поділись соціальні гарантії безпеки, гідності? Як це все трапилось? А з нашої ж мовчазної згоди. Одне єдине право нам лишили — існування за межею бідності такого рівня, нижче якого в Європі не існує.

Чи є вихід? Перш за все повинен бути елементарний порядок при державному розподілі матеріальних цінностей. По-друге, слід будувати економіку, яка б давала можливість чесно заробляти на нормальне людське життя. Поки що ж узагалі ні про яке будівництво мови немає, бо економіка знаходиться в стадії руйнації. Третє, конче потрібен референдум, аби визначитись із Конституцією... Можна і про четверте згадати, і про десяте. Та скільки б не було умов, за яких може наступити реальне поліпшення життя, їх треба ж іще й створити. Отут неабияку роль і може відіграти молодь. Це життя у нас одне, і прожити його хочеться кожному якнайкраще. Прожити не колись у майбутньому, а тепер. Тому треба вже сьогодні ставити вимоги і щодо гарантій на працевлаштування після закінчення вузу, і щодо кредитів на житло тощо.

Життєдіяльність нашого вузу залежить від тих же несприятливих умов, в які поставлена і більшість народу та економіки країни. Але адміністрації СумДУ зуміла налагодити нормальний навчальний процес, незважаючи на те, що ось уже два роки поспіль не надходять кошти ні на капітальний ремонт, ні на придбання потрібного обладнання, нових посібників. Поки що майже стопроцентно вдається вирішувати питання працевлаштування наших випускників. Удається допомогти заробити й студентам під час навчання (будзагони). Знаходить кошти керівництво університету і на організацію змістовного відпочинку студентів під час зимових та літніх канікул. Це говорить про те, що навіть у такий складний час, як сьогоднішній, можна жити цікаво й змістовно, якщо є люди, здатні створити для цього елементарні умови.

Ростислав АБРАМІТОВ.

ЩИРІ СЛОВА ПОДЯКИ

Ректорат, представники кафедр та інших підрозділів СумДУ, численні гості тепло вітали колектив підготовчого відділення університету з нагоди його 10-річчя. Чимало студентів за ці роки з вдячністю згадували саме цю сходинку до вузівського порогу. Не було дефіциту вдячних слів і з боку колег-викладачів університету. Студентський клуб привітав ювілярів святковим короваем та номерами художньої самодіяльності.

*

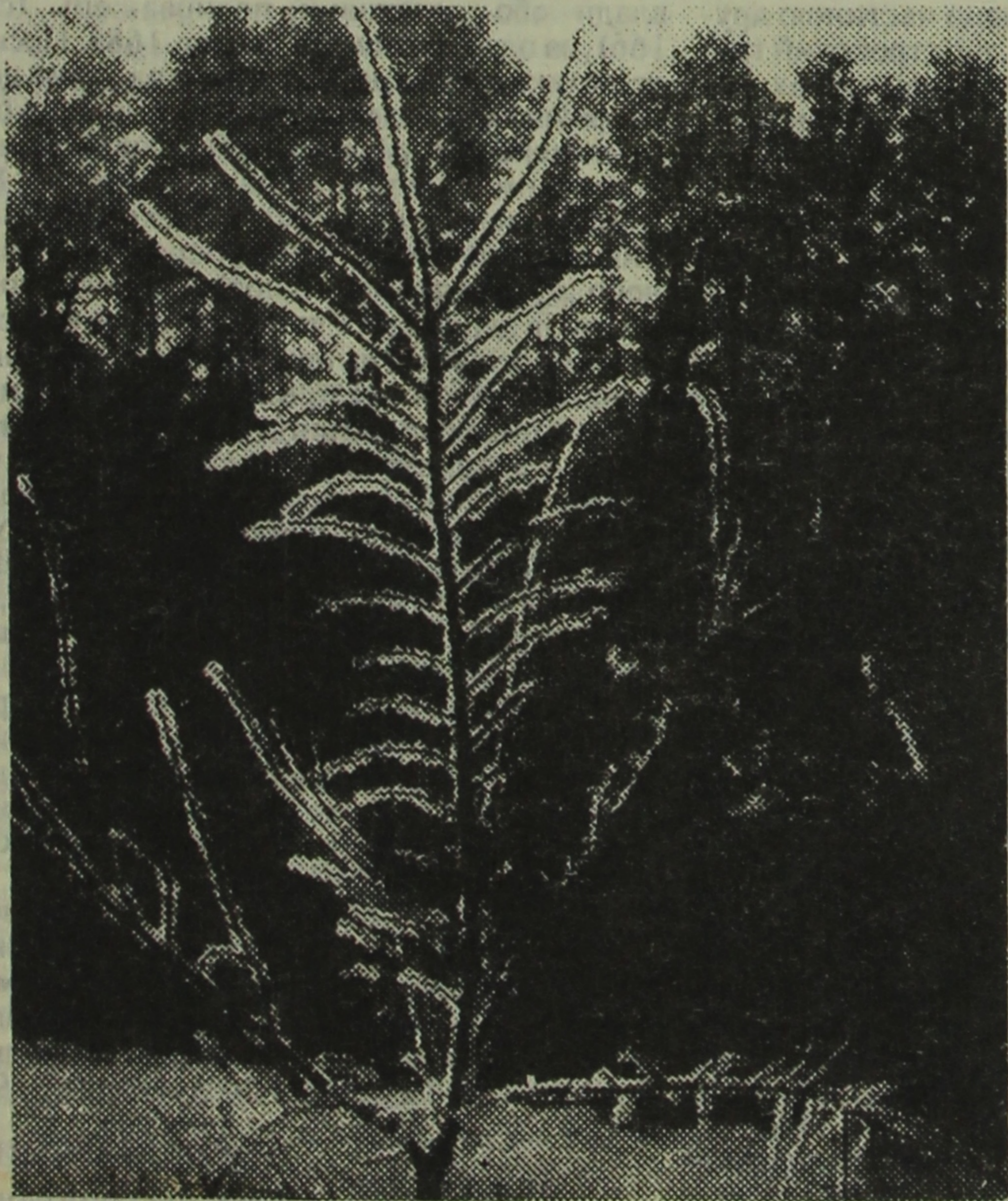
У зв'язку з 10-літнім ювілеєм хочемо через газету подякувати весь колектив підготовчого відділення і особливо його декана Анатолія Сергійовича Опанасюка. Рік, який ми провели разом з ними, не виявився марним. Тепер ми — студенти. Радимо всім, хто зрідеться на вступних іспитах, не впадати у відчай, а якомога швидше подавати документи на ПО. Там підготують як слід.

Т.ФАЙ, С.ДЕНИСЮК, Ю.ЗАБАРА,
слухачі 1993-1994 р.

*

Підготовче відділення... У чому складність налагодження стосунків з ним для недавнього школяра? Перш за все, незвичайне слово "пара" — в значенні не одиниці оцінки знань, а одиниці навчального часу. По-друге, частота проведення всіляких контрольних — ніякого порівняння зі шкільною. По-третє — швидкість, з якою треба конспектувати... Зате, коли стосунки налагодяться, — результат не примушує себе чекати. Головне — з'являється впевненість у своїх силах.

І.ВИНОГРАДОВ.

Іній. Фотоетюд

РЕТРО

ГИДРОВАЛЬС

Ребята мы веселые,
Зовемся "высшей
школой",
Но многим впору вновь
в десятый класс.
Играя в заседания,
Порастеряли знания,
Процесс учебный вроде
не для нас.

Летаем, что журавлики,
По кафедре гидравлики,
Даем как можем
качества процент.
Работаем, стараемся,
В бумагах зарываемся —
Доцент, преподаватель,
ассистент.

Работники толковые,
Даем "наборы новые".
Иди учиться к нам
и стар, и мал!
И пусть вы
бесталанные —
Для нас вы все желанные
И даже "кто от поезда
отстал".

С делами бесполезными
Вконец мы стали
трезвыми,

Но помним наши
прежние года,
Когда и хуже не были,
Но все ж у "круглой мебели"
Себе мы "позволяли"
иногда...

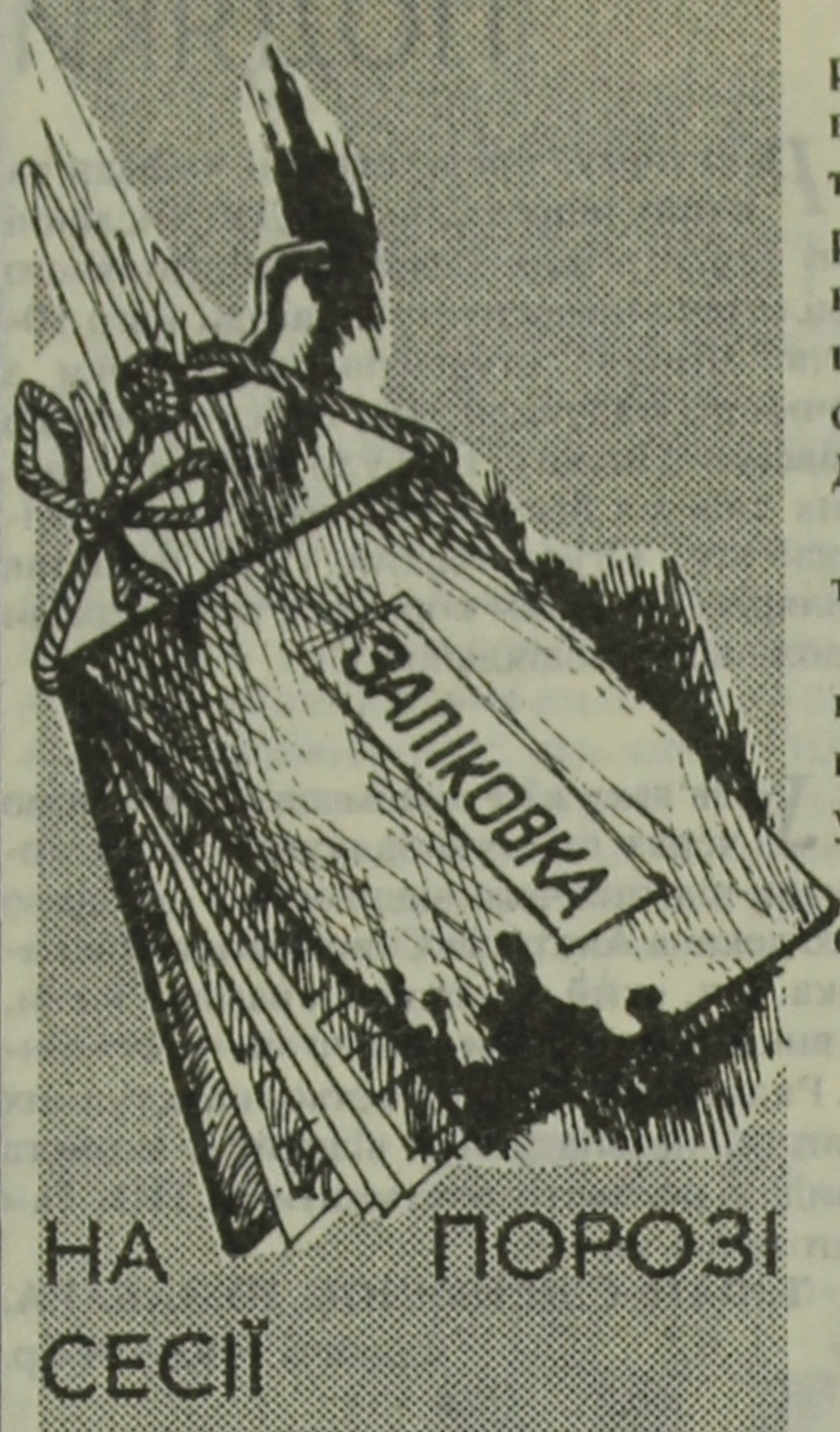
За словом — нет, не
лазили,
Работали с фантазией,
Не лыком шиты, скажем
без прикрас.
Пусть звезд не сняли
с неба мы,

Хоть нам весьма
хотелось бы,
Зато вот сочинили
"Гидровальс".

Пусть пары в танцах
кружатся,
Пусть кафедры подружатся,
Пусть вальс закружит
каждого из нас.
Под музыку известную
Танцуйте с нашей песней,
Пусть вас несет на
крыльях "Гидровальс".

Автор доцент
В.И.НИКИТИН

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

НА ПОРОЗІ
СЕСІЇ

“ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ЗОБОВ'ЯЗАННЯ”

Для того, щоб сторони мали впевненість, що зобов'язання будуть виконані в повній відповідності зі змістом, а також з метою забезпечення відшкодування збитків, заподіяних невиконанням зобов'язань, цивільне законодавство передбачає способи майнового характеру, які забезпечують виконання зобов'язань. Вони є засобами впливу на несправних контрагентів як спонування до виконання договору. У випадку невиконання договору боржником кредитор має право вимагати виконання в примусовому порядку, шляхом звернення до суду або арбітражу. Суди примушують боржника виконати зобов'язання, стягнуть збитки на користь кредитора.

Способами забезпечення виконання зобов'язань є: неустойка, включаючи пеню та штраф, задаток, поручительство, гарантія та застава (див. статті 178-181, 191-196 Цивільного кодексу України). Слід мати також на увазі, що правовідносини застави детально регулюються Законом “Про заставу” (Відомості Верховної Ради України (ВВРУ), 1992 р., №47, ст. 642; 1994 р., №27, ст. 223; 1995 р., №1, ст. 3). У зв'язку з прийняттям Закону “Про заставу” Законом від 5 травня 1993 р. змінено статтю 181 Цивільного кодексу, а статті 182-190 виключені (див. ВВРУ, 1993 р., №26, ст. 276).

“ОКРЕМІ ВИДИ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ”

Купівля-продаж (глава 20 Цивільного кодексу). До неї внесені зміни і доповнення у зв'язку з прийняттям Закону “Про захист прав споживачів” (ВВРУ, 1994 р., №1, ст. 1 — нова редакція Закону). Так, Кодекс доповнений статтею 234.1 “Право покупця на обмін товару належної якості”, якою встановлено, що покупець протягом 14 днів, не рахуючи дня купівлі, має право обміняти непродовольчий товар на аналогічний у продавця, в якого він був придбаний, якщо товар не підійшов за формою, габаритами, кольором, розміром, фасоном або якщо з інших причин не може бути використаний за призначенням (зміни й доповнення до глави 20 Цивільного кодексу, ВВРУ, 1994 р., №3, ст. 15; 1994 р., №33, ст. 300).

Для підготовки до заліку слід користуватися Цивільним кодексом України, опублікованим у журналі “Право України” №11-12 за 1993 рік (офіційний

Щоб з'ясувати, як іде підготовка до сесії, ми завітали до деканату економічного факультету й застали декана Олексія Івановича Карпіщенка та його заступника з навчальної роботи Анатолія Федоровича Денисенка саме за опрацюванням паперів до сесії. З'ясувалось, розставляли останні акценти.

— Загалом, — продовжили вони розмову, — факультет до сесії готовий повністю: уже є розклад екзаменів, віддруковані відомості. Зараз на основі інформації, яку подають кафедри, ведеться облік невстигаючих студентів з метою оперативного реагування на проміжні результати рейтингового контролю. Адже студентів, згідно з положенням про рейтинговий контроль, на яких приходять три подання про те, що вони не зможуть оволодіти дисциплінами — відраховуються до сесії. Ця робота велася б краще, аби викладачі сумлінніше ставилися до цього й своєчасно подавали результати до деканатів. Згідно з цими результатами дуже складне становище в студентів О.Іщенка (ФК-551), Д.Шевченка (ФК-52), Т.Рибської (ОП-42), Д.Гринишак (ФК-43), Л.Коротких (УМ-21). Вони — кандидати на відрахування.

— На вашому факультеті, — запитали, — вперше відбудеться захист дипломів. Яка готовність тут?

— Фактично, — відповідає декан, — повна. Визначені в чорновому варіанті теми дипломних проектів, прикріплені керівники. Готові питання до державного екзамену, який розпочнеться у двадцятих числах січня. Надіюся, що і сесійні, і випускні іспити пройдуть для всіх успішно.

В переддень Нового року хочу побажати студентам нашого факультету й усіх інших факультетів університету, побажати успішно скласти сесію: і нинішню, й усі інші, що випа-

КОНСУЛЬТАЦІЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМФАКУ

Дещо про правознавство

текст зі змінами та доповненнями станом на 1 січня 1994 року).

“ОСНОВИ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ПРАЦЮ”

Законодавство України про працю останнім часом суттєво змінюється та доповнюється новими положеннями, які регулюють трудові відносини в умовах переходу до ринкової економіки. Крім цього, Кодекс законів про працю (КЗпП), інші нормативні акти приводяться у відповідність з міжнародними нормами, Конвенціями Міжнародної Організації Праці (МОП) — спеціалізованої установи ООН, членом якого є Україна.

Тільки цього року прийнято три закони, якими змінено й доповнено близько 50 статей КЗпП України. Це Закон від 19 січня 1995 року “про внесення змін і доповнень, що стосуються трудового договору, до КЗпП” (ВВРУ, 1995 р., №5, ст. 30). Законом, відповідно до Конвенції МОП, статтю 23 КЗпП доповнено частиною другою, якою зазначається, що строковий трудовий договір укладається у випадках, коли трудові відносини не можуть бути встановлені на невизначений строк з урахуванням характеру наступної роботи, або умов її виконання, або інтересів працівника. Кодекс доповнений статтею 39.1, частина друга якої передбачає, що трудові договори, які були переукладені один чи декілька разів, за винятком випадків, передбачених частиною другою статті 23, вважаються укладеними на невизначений строк.

Статтею 42.1 “Переважне право на укладання трудового договору в разі поворотного прийняття на роботу” надані додаткові гарантії працівникам, звільненим за скороченням чисельності або штату, на працевлаштування. Це нове положення законодавства про працю України теж відповідає міжнародним нормам.

Законом від 5 липня 1995 року (ВВРУ, 1995 р., №28, ст. 204) змінено статтю 3 КЗпП. Стаття 3 в новій редакції встановлює, що законодавство про працю регулює трудові відносини працівників усіх підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, виду діяльності та галузевої належності, а також осіб, які працюють за трудовими договорами з фізичними особами (підприємцями). Особливості праці членів кооперативів та їх об'єднань, колективних сільгосп-підприємств, селянських (фермерських) господарств, працівників підприємств з іноземними інвестиціями визначаються

законодавством та їх статутами; при цьому гарантії щодо зайнятості, охорони праці, праці жінок, молоді, інвалідів надаються в порядку, передбаченому законодавством України про працю. Цим Законом передбачаються додаткові пільги і гарантії на працевлаштування молоді, участь молодіжних організацій у розгляді питань праці й побуту молоді (див. статті 196, 197, 200 КЗпП в редакції закону від 5 липня 1995 р.).

“ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПРАВОПОРУШЕННЯ”

Кримінальна відповідальність за окремі економічні й посадові злочини. Законом України від 11 липня 1995 р. внесені зміни і доповнення до глави VII Особливої частини Кримінального кодексу (ВВРУ, 1995 р., №29, ст. 216). Новим законодавством значно посилено відповідальність посадових осіб за зловживання владою або посадовим становищем (ст. 165), перевищення влади або посадових повноважень (ст. 166), за одержання хабаря (ст. 168). Посилено також покарання за розкрадання державного або колективного майна шляхом привласнення, розтрати або зловживання посадовим становищем (ст. 84 Кримінального кодексу). Кодекс доповнений статтею 191.2, якою вперше передбачено кримінальну відповідальність працівників державних установ, які не є посадовими особами, за одержання незаконної винагороди (в будь-якому вигляді матеріальних благ або вигід майнового характеру) у значному розмірі за виконання чи невиконання будь-яких дій з використанням службового становища. Під незаконною винагородою у значному розмірі в цій статті слід розуміти винагороду, яка у 0,5 і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян.

Стаття 164 Кримінального кодексу в редакції Закону від 11 липня 1995 року визначає поняття “посадова особа”, “посадова особа, яка займає відповідальне становище”, “вимагання хабара, великий розмір хабара” та інші.

Посиленню боротьби з незаконною діяльністю осіб, уповноважених на виконання державних функцій, слугуватиме і Закон “Про боротьбу з корупцією” від 5 жовтня 1995 року (газета “Урядовий кур'єр”, №179-180 від 30 листопада 1995 р.).

В.БАГАЦЬКИЙ,
ст. викладач кафедри соціології.

Прикрість поїздки

Випала мені нещодавно чимала прикрість — їхати тролейбусом №8 від хімістечка до центру міста. Прикрість, власне, була не в самому тролейбусі, а в пасажирів, які його наповнювали. Пасажири, загалом, як пасажири, навіть порівняно мало їх було в салоні. Все б нічого, аби... Аби не група молодих людей. З їхніх розмов було зрозуміло — студенти Сумського державного університету.

Саме в розмовах отих юнаків та юнок, а ще більше в поведінці, й криється прикрість моєї поїздки та інших пасажирів, практично всі з яких були пенсіонери. Саме їм, живій історії держави, й улаштувало поїздку "без задоволення та моралі" наше, з дозволу сказати, майбутнє.

Спершу ті молодики, під враженням занять, обговорювали своїх викладачів. Як вони їх тільки не називали... І що найпарадоксальніше: саме на адресу вимогливих викладачів спалися не вельми приємні, скажемо так, словеса. Потім перейшли на своїх однокурсників. Точніше — однокурсниць: хто та як себе веде, хто як курить, що й скільки п'є тощо. Знову парадокс — порядні дівчата оцінювалися найнижче.

Ну й звичайно ж, ті пасажирі-студенти не просто говорили. Вони верещали — і це правда! — реготали нелюдським гласом, матюкалися на всю губу. Один дідок-пенсіонер зробив було їм зауваження, так вони його ледь не набили. На жаль, інших мужчин тоді в тролейбусі не було. Інакше, і в цьому нераз переконувалася, на таких "героїв" досить прикрикнути серйозно, щоб вони забилися в щілини як щурі. А так, перед пенсіонерами, вони й "царі з богами".

Подивилася я на отаких студентів, і стало мені водночас страшно, соромно, прикро. Соромно, що вони зветься студентами університету. Прикро, що саме на отаких ідуть наші податки. Страшно, що неку та хами будуть керувати в майбутньому нашим виробництвом та самими нами...

Л.ІВАНОВА,
 мешканка Сум.

МІЖНАРОДНІ ПРОГРАМИ

Напередодні Нового року на базі відділу міжнародних зв'язків університету відкрито центр Міжнародного фонду "Відродження". Тут зацікавлені особи можуть отримати інформацію про систему освіти за кордоном та можливості участі в міжнародних обмінах студентів. Чекаємо в нашому центрі всіх, незалежно від віку та рівня освіти. Тут проводяться лекції, індивідуальні консультації на допомогу особам, зацікавленим в отриманні освіти за межами України. Центр також популяризує освітні та дослідницькі спонсоровані програми, що адмініструються в Україні некомерційними організаціями (ACCELS, Фондом "Відродження", IREX).

Розповсюджуються й бюлетені для складання міжнародних стандартизованих тестів, необхідних для вступу до навчальних закладів Сполучених Штатів та Європи. Серед них TOEFL (Test of English as Foreign Language), SAT (Scholastic Aptitude Test), GRE (Graduate Record Examination), GMAT (Graduate Management Admission Test). З 1993 року ці іспити можна скласти в Києві, Харкові, Львові, Одесі.

До уваги читачів: друкуємо деякі Програми, що пропонуються на нинішній час. Детальнішу інформацію можна отримати в кімнаті 414 головного корпусу. Звертатися до Ірини Д'якової, консультанта з освітніх програм.

ПРОГРАМА	СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	Вимоги до кандидатів	Терміни подачі заяв
Virtual University (США) 1-річна програма студентського обміну	американістика, англійська мова, економіка, політологія, соціологія, історія	1) 2 чи 3 курс 2) знання англ. мови 3) віком 18-24 роки	15 січня 1996 року
Freedom Support act Undergraduate Program	управління в бізнесі, політичні науки, право, журналістика, інформатика, соціологія	1) 1-3 курс 2) знання англ. мови 3) віком 17-26 років	3 лютого 1996 року
ЦСУ (Прага, Будапешт, Варшава). Стипендії для аспірантів та дослідників	економіка, екологія, історія та філософія мислення й архітектури, міжнародні відносини, правознавство, політологія, соціологія, історія	1) диплом 2) знання англ. мови	1 лютого 1996 року
CERGE (Карловий університет, Прага). Курс навчання з отриманням докторського ступеню	економіка	1) диплом 2) знання англ. мови 3) математична освіта	15 березня 1996 року
Коледж Європи (Польща).	історія Європи, політологія, соціологія, економіка, лінгвістика, право	1) диплом 2) володіння англ., франц. та нім. мовами 3) до 30 років	1 березня 1996 року
Канадський інститут українських студій (Албертський університет). Стипендії для науковців та викладачів строком до 6 місяців.	історія, література, мова, педагогіка, суспільні науки, бібліотекознавство, економіка, політичні науки	1) укр. та англ. мови. 2) рекомендація від "Просвіти" або інш. культурно-демократичних установ	1 травня 1996 року

Шоколад гірший за нікотин?

Несподіваного висновку дійшли французькі лікарі, які обстежили групу жінок, котрі скаржилися на серцеві недуги. Пацієнтки зізналися, що без вранішнього какао, а вдень без шматка шоколаду вони відчують роздратування. Лише додаткова шоколадна плитка повертає їм добрий настрій. Лікарі встановили: це ознаки справжньої наркоманії. Вживання шоколаду як засобу збудження набуває ролі шкідливої звички, яка завдає великої шкоди здоров'ю. Навіть більшої, ніж куріння, пише паризький журнал "Нувель обсерватор".

Хочеш бути завжди в курсі,
Що і як у нашій вузі?
Не втрачай даремно час —
Передплатуй "Резонанс".

Передплатити "Резонанс"
на весь 1996 рік
можна
безпосередньо в редакції газети
та деканатах (для студентів).
Для цього потрібно
200 тис. крб.

Від редакції: одержавши таку розповідь, ми, чесно кажучи, розгубилися — ставити такий матеріал у щорічний випуск газети чи перенести на інший номер. Врешті дійшли висновку — негайно довести викладені сумчанкою Л.Івановою факти до читача. Найперше тому, що, може, ті тролейбусні "герої" пізнають себе згадають поїздку в тролейбусі №8 та й почервоніють. Почервоніють, перш за все, перел самими собою. Спонукали нас до друкування цього матеріалу й власні спостереження за поведінкою студентів у буфеті, ліфті, на сходах. А один старшокурсник одного дня так зачинив у редакційному кабінеті двері, що ледь завіси витримали. Ми свідомо утримуємося від будь-яких висновків і готові надати газетну площу всім, хто захоче висловитися з приводу поведінки студентів СумДУ...

З давніх давен зимові свята в традиціях українського народу були періодом духовного очищення, часом злагоди, любові, взаємопробачення. Разом із поновленням дня і відродженням Сонця мало відбуватися очищення душ людських від усіляких негараздів та нещастя.

Відомо, що у нашій духовній культурі подібні зміни тісно пов'язувалися з народним календарем. В той час, наприклад, як весняний період співвідносився в переказах із днями святого Юрія, літо — Петра, осінь — Димитрія, зима вважалася повністю підлеглою Миколаю. Він і став пізніше прототипом знаних у всьому світі Діда Мороза, Санта Клауса, Пер-Ноеля, Санта-Ніколоса, інших. Офіційною "резиденцією" Діда Мороза була проголошена фінська губернія Лапландія, куди й почали надходити від дітей тисячі листів.

Сьогодні ми не можемо вже уявити собі зимового свята без ялинки. Чому ж для новорічного дерева (своєрідної моделі давнього світового древа, що поєднувало три світи — підземний, земний і небесний) була обрана саме ялинка? Значною мірою це пов'язане з тим, що вічнозелені рослини в особливій пошані, оскільки вони співвідносились із життям, радістю і здоров'ям. Окрім того, їм приписувалися й охоронні властивості (так само, як і світлові, вогню). Ось чому з XVII століття великого значення в Європі надається прикрашанню ялинки (в деяких країнах пальми, омели) свічками (пізніше — вогниками), які зрештою, знаменуючи закінчення старого часу й початок нового, ставали символом оновленого життя.

Світло (вогонь) мало значення оберегу й виконувало функції очищення. Сам факт його запалювання займав, до того ж, і надзвичайно важливе місце в актах, які символізували поклоніння предкам та відродження життя.

У цілому для зимових свят, особливо Різдва й Нового року, перш за все характерною була символіка очищення. За кілька днів перед Різдвом, наприклад, господині починали поратись у хаті: порядкували, прали, мили, білили, а господарі — чистили з-під маржини (тобто худоби), вивозили гній на поле тощо. На перший і другий Святий Вечір (напередодні Водохреща), а також на Новий рік обов'язковим був ритуал миття у воді, обкурювання. Водночас відбувалось і духовне очищення — сповіддю, покаанням, налагодженням стосунків, згодою і любов'ю. Напередодні Різдва просили пробачення, мирились, відпускали один одному провини, вірили, що за таких дій Різдво принесе істинні нагороди, а коли настане Новий рік, то опівночі для людини відкриється небо, і все, що вона запросить, здійсниться.

Не дивно, що для зимого циклу календарної обрядовості характерною була магія першого дня, тобто віра в те, що протягом року вестиметься так, як і в саме свято. У перший день Різдва, наприклад, не можна було ні з ким сваритися чи битися, "бо сей день згоди, любові, а хто того дня посвариться, той через цілий рік буде заводити сварку, битку".

З подібною магією частково були пов'язані й вірування в те, що добробут і щастя на рік залежать від "полазника", тобто того,

хто першим у день свята відвідає хату. Недоброю прикметою вважалося, коли першою в новому році заходила в оселю жінка. Тож жінкам і заборонялося "шастати по хатах", натомість намагалися, щоб у помешканні побувало якомога більше хлопців, які посівали збіжжям.

У цілому весь зимовий цикл, навколо якого групувалися ритуальні дії народного й церковного святкування Різдва, Нового року, Водохреща, сприймався як визначальний період на цілий рік, котрий мав забезпечити добробут сім'ї, благополуччя кожного її члена, великий приріст худоби, багатий врожай.

Відповідні магічні дії застосовували й опівночі Нового року, коли, наприклад, господар з хлібом ("Василем") та коновкою поспішав до річки, тричі мочив хліб у воді й примовляв: "Не купається хліб у воді, але я у здоров'ї та силі". Ці дії повинні були забезпечити й достаток. Тому, напередодні святої вечері здійснювався інколи обхід двору: господар з кимось із домашців брав хліб, свічку, ложку куті та меду й тричі обходив двір, просячи благ для родини. Добробуту мав сприяти і

НОВОРІЧНІ СТАРОЖИТНОСТІ

"дідух" — святковий сніп, який ставився на почесне місце, а також те, що стіл на Святевечір застелювали отавою, поверх якої накидали всякого насіння й прикривали скатеркою, по кутах клали зубчики часнику. Господиня вкладала у два рядки хліб, поверх — калачі, а тоді виставлялися і дванадцять страв. На третій день Різдва — аби вродив урожай, окроплювали "дідуха" свяченою водою, після чого молотили його і додавали вимолочене до посівного зерна. Калач, що випікався на Різдво, слугував пізніше для різноманітних магічних дій, скерованих у весняній обрядовості на забезпечення доброго врожаю. Окрім того, через дірку калача випускали навесні бджіл, щоб ті не розліталися під час роїння.

Чимало магічних засобів, спрямованих на поліпшення добробуту, застосовувалось і з нагоди Нового року. Опівночі, наприклад, господар ішов до річки і, набираючи води, казав: "Не беру я воду, але молоко, мед і вино". Тій же меті слугували колядки й щедрівки, що в народному побутуванні розрізнялися за часом виконання: колядки — в Різдвяні свята, щедрівки — під Новий рік, у Щедрий вечір, або напередодні Водохреща. Під час обходів обколядовувалися всі члени родини, причому кожному з них приписувався гіперболізований достаток.

Прагнення дістатися очікуваного родинного добробуту відбилосся й у різного роду ворожіннях. Після святочної вечері, наприклад, дівчата ставали перед хатою й калатали ложками, прислухаючись: звідки загавкає пес. Звідти — й слід чекати нареченого. Дівчата на виданні сходилися у передноворічний вечір до якоїсь із подруг і ліпили пироги з сиром та солониною, позначаючи їх при цьому. Потім випускали kota. Чий витвір він починав їсти, та дівчина, важалося, вийде щасливо заміж, а чий обійде, ту дівчину — зрадить парубок.

Отже, складові ритуальних дій зимового циклу несли в собі винятково важливі ідеї — очищення, оновлення, закінчення старого й зародження нового, численних сподівань на все найкраще. Хай же такі сподівання збуваються й для нас!

В.Буцевицький,
професор кафедри соціології.

Перший відомий лікар України-Руси.

(Продовження.

Початок у №16-17).

Найвідомішим фахівцем у галузі медицини (не знахарства, а вже медицини), яка народжувалася в XI ст., був Святий Агапіт Печерський, один з перших печерських ченців. Його мощі вже дев'ять століть лежать у Ближніх печерах Києво-Печерської лаври. Про нього ми дізнаємося з "Києво-Печерського патерика" — середньовічної збірки оповідань про початок Печерського монастиря та його перших ченців. Іще М.Грушевський вказував, що "Патерик" і Кобзар — були дві найпопулярніші книги... Не "Слово о полку Ігоревім", не "Слово про закон і благодать", не "Літопис Нестора", а "Патерик" став тим вічно відновлюваним, поширюваним, а з початком нашого друкарства неустанно передруковуваним старим нашим письменством, "золотою книгою" українського письменного люду".

Точно невідомо, коли народився Агапіт, але прийшов він до монастиря одним з пер-

ших і мав постриг від першого печерського ігумена Антонія, зціляв молитвою і зіллям здебільшого внутрішні хвороби. Відомо, що читав твори Гіпократа і Галена грецькою мовою.

У "Патеріку" читаємо, що Агапіт без поклику ішов до хворих, — внутрішнє чуття вело його туди, де потребували допомоги. Над труною Агапіта в печерах висить ікона з написом: "Прп. Агапіт — врач безмездний", тобто лікар цей ніколи не брав у хворого грошей за свою працю, будь тим хворим чи князь, чи жебрак. Бо він був лікар Божією милістю, цей засновник першої терапевтичної школи в нашій батьківщині.

У той час жив і відомий князівський лікар, прозваний "Вірменин", але то був не лікар, а алхімік, котрий виготовляв отруйні речовини. Одному з хворих він передрік скору смерть, але коли цього хворого принесли в Печерський монастир до Агапіта, останній дав йому зілля, тобто ліків, "і здрав сотвори его. І промчєся слава о нем по всей земли той". Ображений Вірменин шле людину до монастиря із завданням отруїти зціленого Агапітом небогу. Побачивши отруйного, Агапіт знову дає йому зілля, якийсь

антидот, і знову зцілює його. Тоді Вірменин вдається до помсти: він засилає людей з отрутою до самого Агапіта, але той п'є отруту й залишається живим!

Житіє Агапіта. Гравюра Г.Сергєєва

АБЕТКА НА ТЛІ НЕБОКРАЮ

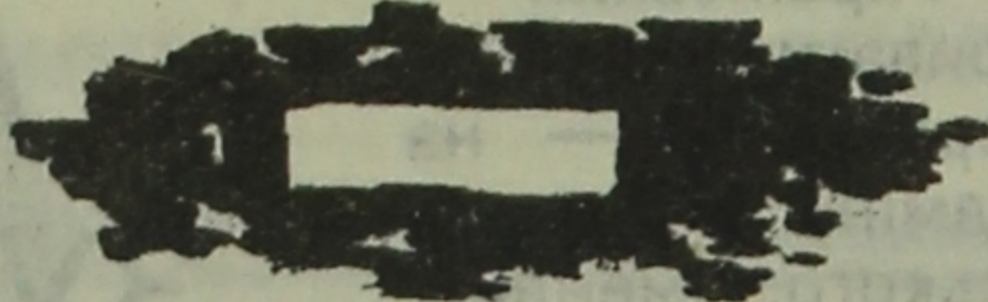
Так уже заведено у земних людей — вимагати свободи слова, а коли зникають ті чи інші забобони та заборони, то з'ясовується, що говорити ми вміємо лише про далеко не нове в цьому світі. Стосується це й того боку життя, що є таємничим, незрозумілим. Ну про що таке почули наші язичницькі вуха за останні "вільні" роки? Про барабашку, полтергейст? Так про це ще наші пращури знали і навіть розуміли подібні явища багато в чому глибше нас. Чи, може, про "літаючі тарілки" щось таке дізнались, чого не знав, скажімо, Арістотель, котрий неодноразово спостерігав їх з'явлення над військами свого вихованця Олександра Македонського? Так, гіпотез за минулі тисячоліття побільшало, але ж реальна сутність цього аномального явища так і лишилася за сімома замками. Саме тому я і не робив спроб описати власну зустріч із НЛО. Навіщо? І так навкруги стільки подібної інформації, що вже не вона в дефіциті, а її читач. Та оскільки редактор "Резонансу" запрагнув у новорічному номері дати щось таке, чого ніде більше не було і що б увагу привернуло, то й вирішив ризикнути.

Було це влітку 1990 року, в районі вулиці Криничної, що межує з лугом якраз там, де на Пслі розташована веслувальна база. Ішов я з боку кінцевої зупинки автобуса №21, що знаходиться навпроти першого ПТУ, в напрямку садів-городів, які тягнуться паралельно тій же вулиці Криничній аж до соснового бору, де тепер наш медфак. Вечоріло. Ще не зором, а якимось настроєм душі вловлювалось наближення сутінок. Рожева смуга підперезувала небо на заході, над крутим схилом, на якому знаходяться біофабрика й інститут артилерії. Інша частина небес мала блакитний колір. На сході — більш темний, ближче до заходу — світліший, але всюди — глибокий. Жодної хмаринки аніде. Втопившись розглядати небо, опустив голову і, задумавшись про щось своє, зосередив погляд на стежці. Раптом краєчком бокового зору вловив праворуч незрозумілий штрих на тлі небокраю. Щось наче заважало в оці. Кліпнув раз-другий, не проходить. Повернув голову і — остовпів: неподалік від межі рожевої смуги висіла хмарина, якої хвилину тому ні там, ні десь в іншому місці неба не було. На власні ж очі бачив — не було! Звідки ж взялася? І дивна яка! Дивна не лише смоляним кольором, притаманним лише грозивим хмарам, а й казковою формою. Такі хмаринки, схожі на курячий гребінчик, друкують у дитячих книжках.

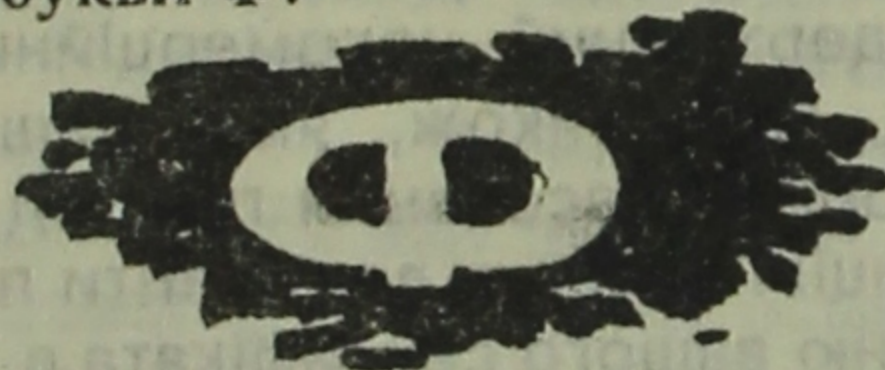

Здоровий глузд тут же почав підшукувати рятівні версії: "раніше

просто не помітив", "он зі скелями на морі вітри й не таке витворюють", "хмарина то й хмарина, не бегемот же"... Але відірвати від неї погляд ніяк не міг. Все намагався зрозуміти, де вона знаходиться. То здавалося, що дуже близько, метрів за 500, одразу ж за Псловом. То, водночас, що дуже далеко — десь приблизно над Шпилівкою. Зненацька хмаринка почала змінювати форму й повільно перетворилася на прямокутник...

Зовсім забув сказати, що йшов я на власний сад-город, де на мене чекала моя мати. Якраз ми затіяли спорудити невеличкий будиночок, допомагали ж нам два знайомих чоловіки, Віктор і Павло. Ніс я для них з дому вечерю. Остовпів же, не доходячи кроків тридцять до ділянки. Коли в небі чітко ви малювався прямокутник, я гукнув: "Мамо, йди-но поглянь на літаючу тарілку!". "Яка там літача, — відказала вона, — у мене вже справжні тарілки на столі, чекають, коли ти нарешті вечерю принесеш". Павло ж і Віктор зреагували. Підбігли: "Де?". Я показав... А тим часом прямокутна хмарина, немовби трохи повагавшись, почала розтікатися, аби за хвилину-третю змінитись, у ще дивнішу форму, щось на зразок велетенської букви Ф.

Мовчки спостерігали. Точно не пам'ятаю, але вітру, здається, зовсім не було. Та якщо й був, то зовсім слабенький, тому що вже не подив, а якийсь жаж викликало те, що Ф-подібна хмарина почала рухатися в наш бік. Уже не було роздвоєного відчуття щодо її місцезнаходження: зовсім близько, уже над Псловом, а ось уже над лугом... На якій висоті? Не знаю. Не можу пригадати. пам'ятаю лише, як Віктор вигукнув: "Кинути б у неї ополоником". Я ще подумав: "Чому саме ополоником. А-а-а, тарілка ж..."

Відчувалось водночас і внутрішнє піднесення, і елементарний страх, який усе наростав десь у грудях. Мимоволі з глибин серця вирвалося: "Боже, та що ж це таке?". І тої ж миті "тарілка" зупинилася, почала підніматись вгору, поступово змінюючи форму на майже рівнобедрений чотирикутник, який, набираючи швидкість, почав віддалятися. Але теж якось дивно: віддаляється, залишаючись на місці й не зменшуючись у розмірах. Просто змінювався колір — зі смоляного на чорний, який все світлішав і світлішав, аж доки чотирикутник не розчинився в блакиті. Тобто зникла "тарілка" не в даліні, а в глибині неба. Причому якимось десятим почуттям я знав, що швидкість її була неймовірною, шаленою...

Оце й усе. Не буду описувати ні свого стану, ні думок, що виникали потім. Навіщо? За тисячолітню історію розвитку людство спромоглося вивчити лише децицію навколишнього світу. А все інше безмежжя як було таємницею, так і лишається.

В.ЧУБУР.

Кухарські поради

Перед Новим роком кухня — основне місце, де жінки проводять час, готуючи, виходячи з можливостей і поєднуючи їх з бажаннями, істинні додатки до святкового столу. Аби це було для вас простіше, візьміть на олівець оці прості, але конче важливі поради:

* 1 кг борошна вбере півлітра молока з коливанням у залежності від його сухості.

* Коли тісто замішуєте на маргарині, сіль не додавайте, бо маргарин підсолений.

* Якщо тісто в духовці дуже рум'яниться, накрийте його вологим папером.

* Для визначення свіжості яєць налийте дві третини склянки води і покладіть яйце. Свіже лежатиме на дні, кількадедне підніметься одним кінцем, а несвіже спливе до половини.

* Не рекомендується збивати білки в алюмінієвому посуді, бо вони сіріють.

* Якщо сир кислий, його слід залити на годину молоком і перемішати, після чого добре відтиснути в серветці. Це можна повторювати, доки сир не набере приємного запаху і смаку.

* Родзинки у кексі не осядуть на дно, якщо перед вживанням його посипати борошном.

* Сметана для виготовлення крему повинна бути свіжою, без ознак бродіння. Краще використовувати сметану вищого гатунку, що вміщує 30% жиру.

* Фарби для забарвлення кремів слід розводити охолодженою кип'яченою водою в малих дозах на одноразове використання, бо вони швидко псуються.

* Жовта фарба продається у порошок (синтетична), червона — кармін — у порошок або в рідині. Натуральну червону фарбу дасть вишневий або бурячний сік, зелену — отримаєте, змішавши жовту й синю, оранжеву — жовту з червоною.

* Якщо горіхи до начинки або тіста подрібнюєте качалкою, то під час качання посипайте їх час від часу цукром — він вбиратиме горіхове масло.

* Лісові горіхи перед вживанням треба підсушити на сковороді, а тоді змолоти. Фісташки перед вживанням підсушити, зняти з них оболонку.

* Розігрівачи шоколад, покропіть його спочатку водою або молоком.

Правила однакові для всіх

Чоловік поспішно зайшов до кафе і запитав, чи можна йому перекусити. Ні, була відповідь, кафе зачинено згідно з розкладом дві хвилини тому. Нічого особливого, здавалось би, нема. Нічого, якби не деякі обставини: така ситуація виникла в кафе шведського риксдагу (парламенту). А чоловіком, який спізнився лише на кілька хвилин, був не хтось там, а прем'єр-міністр Швеції Ингвар Карлссон.

Та навіть ця обставина не похитнула рішучості офіціантів і буфетниць припинити роботу у встановлений час. Вони діловито прибирали бутерброди, тістечка, фрукти з прилавка парламентського буфету, аж ніяк не ніякуючи перед прем'єр-міністром, якому треба було йти на чергове засідання.

Тут правила однакові для всіх, навіть для глави уряду.

ВСЯКА
ВСЯЧИНА

З 60-річчям від дня народження

КВАСОВА
Євгена Петровича
доцента кафедри технологія машинобудування

З 50-річчям від дня народження

ОРЛОВА
Бориса Павловича,
техніка першої категорії кафедри опору матеріалів

КАПЛІНА
Миколу Микитовича
завідувача кафедри медичної біології

ВАРУХУ
Тамару Кирилівну
техпрацівницю електротехнічного корпусу

З 55-річчям від дня народження

ЯНЧИК
Галину Володимирівну
заступника декана медичного факультету

З 50-річчям від дня народження

ГОРБАНЬ
Олександр Іванівну
техпрацівницю гуртожитку №1

БОРИСЕНКА
Олексія Андрійовича
завідувача кафедри промислової електроніки

З 40-річчям від дня народження

ЗВАГЕЛЬСЬКОГО
Віктора Борисовича
ста. викладача кафедри українознавства

Зичимо всім здоров'я,
сімейного добробуту, всіляких гараздів
РЕКТОРАТ,
ПРОФСПІЛКОВИЙ КОМІТЕТ

Важко не звернути увагу на яскравий кіоск на першому поверсі Г-корпусу. З'явився він там завдяки Національній освітній програмі "Ринкова реформа". Завдання, що поставлене перед кіоском — інформування студентів, викладачів та співробітників СумДУ про хід приватизації в Україні. В наявності й інформація про те, як отримати приватизаційний сертифікат і куди його можна вкласти. Саме про це й хочу нагадати.

Український приватизаційний сертифікат — на відміну від російського, іменний, номінальною вартістю 50 млн. крб. — дає кожному громадянину право розпорядитися частиною державного майна. Його можна одержати в Ощадбанку до кінця 1996 року.

Зараз існують такі варіанти вкладання сертифікатів:

— у підприємство, на якому людина працює (наприклад, "Насосенгромаш");

— в трастові Інвестиційні компанії (вони вкладають зібраний із сертифікатів громадян пакет у підприємства на власний розсуд);

— у центр сертифікатних аукціонів, який знаходиться в Сумах на вулиці Дзержинського, 17.

Центр сертифікатних аукціонів — це державний некомерційний заклад, який також, як і наш кіоск, інформує населення про хід приватизації і формує документи по вкладанню вашого сертифіката в обране вами самостійно підприємство зі списку, який знаходиться і в центрі, і в нашому кіоску.

Щомісяця в Україні приватизується майже 150 підприємств, і їх перелік постійно змінюється. Підприємства, які не набрали достатньої кількості сертифікатів, через два місяці виставляються повторно.

Бувають й інші випадки. Наприклад, інженерно-промислової компанія "ВИНИПИ Київтрансгаз" на сьомому сертифікатному аукціоні набрала більше 4000%. Сертифікатні аукціони проходять в Києві, результати їх стають відомі через 1,5-2 місяці. Але, замість вкладеного сертифікату, в центрі аукціонів на руки вам видають не акції, а виписку з протокола, яку можна буде обміняти на акції підприємства тоді, коли воно їх випустить.

А що ж буде з сертифікатом, якщо ви його не одержите? В кінці 1996 року всі неотримані сертифікати будуть знищені, а ті, хто не встиг чи не захотів скористатися правом

безкоштовного розподілу державного майна, зможуть купити акції будь-якого підприємства за гроші. Якщо ж вам не байдужа доля вашого сертифікату і ви хочете його вкласти — приходьте на вул. Дзержинського, 17. А щоб полегшити реалізацію вашого бажання планується запрошувати реєстратора з центру кілька разів на місяць до університетського кіоску.

Окрім того, в лютому буде проведена інформаційна дискотека. Ви запитаєте: чим вона відрізняється від звичної? По-перше, вхідними квитками будуть майнові сертифікати або штампи в паспорті про їх одержання. По-друге, крім музики й танців, ви отримаєте цікаву інформацію про приватизацію. По-третє, серед відвідувачів дискотеки буде проведена лотерея з прекрасними призами.

Якщо у вас виникнуть питання — завітайте до нашого інформаційного кіоску: щодня (крім суботи й неділі) з 11.30 до 17.00.

Господиня кіоску

МІСЦЕ ЗУСТРІЧІ — КІОСК...

Звістка-дарунок

Напередодні Нового року, щоправда, не від Снігуроньки чи Діда Мороза з Лапландії, а зі значно південнішого столічного граду Києва отримали в Сумському державному університеті звістку-дарунок: професор кафедри пропедевтики та внутрішніх хвороб Іван Данилович РАЧИНСЬКИЙ одержав премію Академії медичних наук України. Премія — за монографію.

Певні, що така звістка не втратить швидко своєї актуальності, то ж повернемося ми до неї в наступному випуску "Резонансу", аби з'ясувати деталі та всілякі цікаві подробиці і щодо премії, і щодо монографії.

"РЕЗОНАНС" —
газета Сумського держуніверситету.
Реєстраційне свідоцтво СМ № 020.

ЗНАЙТИ
нас можна на 4-му поверсі головного
корпусу в кімнаті 409-А.
ТЕЛЕФОН — 33-56-96.

РЕДАКТОР
Володимир САДІВНИЧИЙ

ОБСЯГ — 1 друкований аркуш, приведений до 8 полів формату А-4.
Газета видрукувана в "Різонентрі" Сумського держуніверситету. Телефон — 33-10-62.
Замовлення: 456. Наклад 500 примірників.

Редакція залишає за собою право літературного опрацювання всіх матеріалів, що пропонуються до друку.